

WORLD

Almyra Weigel

LT — Ar esu, kas esu? EN — Am I Who I Am? DE — Bin ich der, der ich bin?

Almyra Weigel

2025

- LT — Ar esu, kas esu?
- EN — Am I Who I Am?
- DE — Bin ich der, der ich bin?

- LT — Katalogas skirtas Almyros Weigel 30-osioms kūrybos metinėms paminėti.
- EN — Catalogue for the 30th anniversary of Almyra Weigel's oeuvre.
- DE — Katalog zum 30-jährigen Jubiläum des Kunstwerks von Almyra Weigel.

KAUNO
SKYRIUS

LT — Turinys

- 4 — Rasa Žukienė | **ALMYROS WEIGEL KŪRYBA: apie šiuolaikinį pasaulį ir jo žmones**
- 6 — Sabina Młodzianowski | **POPIERINIAI MENO PASAULIAI**
- 9 — Giedrė Bartelt | **LABAI ASMENIŠKI PASTEBĖJIMAI** apie labai asmenišką namų parodą
- 48 — Irena Ūlkekul | **VISA, KO MUMS REIKIA, YRA MEILĖ**
- 94 — Almyra Weigel (Bartkevičiūtė) **CURRICULUM VITAE**

EN — Content

- 12 — Rasa Žukienė | **ALMYRA WEIGEL'S OEUVRE: about the contemporary world and its people**
- 14 — Sabina Młodzianowski | **PAPER ART WORLDS**
- 17 — Giedrė Bartelt | **VERY PERSONAL OBSERVATIONS** on a very personal home exhibition
- 50 — Irena Ūlkekul | **ALL WE NEED IS LOVE**
- 94 — Almyra Weigel (Bartkevičiūtė) **CURRICULUM VITAE**

DE — Inhalt

- 20 — Rasa Žukienė | **DAS WERK VON ALMYRA WEIGEL: über die moderne Welt und ihre Menschen**
- 23 — Sabina Młodzianowski | **ALMYRA WEIGEL – Zeitungen und andere Fäden**
- 24 — Giedrė Bartelt | **SEHR PERSÖNLICHE NOTIZEN** über eine sehr persönliche ausstellung
- 50 — Irena Ūlkekul | **ALLES, WAS WIR BRAUCHEN, IST LIEBE**
- 95 — Almyra Weigel (Bartkevičiūtė) **CURRICULUM VITAE**

Kai sutinku ją kur nors gatvėje ar draugių būrelyje, pirmiausia patikiu, kad matau moteriškumo idealą: švelni šypsena, ramumas ir šiek tiek neįprastas grožis, darniai derantis su jos retu lietuvišku vardu Almyra. Kai parodose atsisuku į jos darbus, akimirksniu suvokiū, kad stoviu prie šiuolaikinio meno kūrinų, drąsiai ir tiksliai preparuojančių, skroste skrodžiančių mūsų laikų realybę.

Almyra Weigel (Bartkevičiūtė) – šiuolaikinio meno kūrėja, kilusi iš tekstilės pasaulio. Ji labai plataus akiračio menininkė, kūryboje besigilinanti tiek į šiandienos pasaulio problemas, tiek ir į tradicijų, atminties, įpročių vaidmenį individo gyvenime. Menininkę domina įtampas laukas tarp tradicinių kultūrinių nuostatų ir nepaliaujamo išorinio poveikio, kurį nuolat patiria šiuolaikinis žmogus.

Almyra gimė ir augo Lietuvoje, Prienų miestelyje. 1987–2001 studijavo tekstilės meną Vilniaus dailės akademijos Kauno fakultete. Jos dėstytojos buvo žinomos Lietuvos tekstilės menininkės Laima Oržekauskienė-Ore, Zinaida Dargienė, Jūratė Petruškevičienė, Danutė Valentaitė. Baigusi studijas, dėstė tame pačiame fakultete, tapo Tekstilės katedros docente.

2001 metais prasidėjo naujas menininkės gyvenimo etapas – ji persikėlė į Berlyną. Tačiau prieš aptariant tolimesnę Almyros kūrybą, svarbu pažymėti, kad daugelis jos Berlyne išvystytų idėjų užgimė Lietuvoje, studijuojant ir dirbant Vilniaus dailės akademijos Kauno fakultete, Tekstilės katedroje. Dar XX amžiaus pabaigoje Weigel kartu su katedros kolegėmis – Laima Oržekauskiene, Lina Jonike, Vita Gelūniene, Loreta Švaikauskiene, Monika Grašiene, Jūratė Petruškevičiene – kūrė Lietuvos šiuolaikinės tekstilės fenomeną. Jos ryškiai pakeitė šio meno sampratą: atsisakė mąstyti apie tekstilę kaip vien tik kasdienybėje, buitėje taikomą meną ir perėjo prie konceptualios raiškos. Jų dėka Lietuvos meninė tekstilė patyrė kūrybinį pakilimą ir pelnė tarptautinį pripažinimą.

Almyros Weigel asmeninis įnašas šiame procese keleriopas – pirma, tai nuolatiniai eksperimentai ir nematytų, visai naujų technikų sukūrimas. Polinkis eksperimentuoti reiškėsi dar Lietuvoje, o pilnai prasi-veržė jau gyvenant Vokietijoje. Menininkė yra atradusi novatoriškų ir unikalių tekstilinio paviršiaus formavimo būdų. Tai „karštų klijų“ technika, „laikraštiniai siūlai“, iš spaudos popieriaus vis iš naujo formuojamos didžiulės skulptūriškos formos-debesys. Rankų darbas, nuolatinis ieškojimų procesas ir netikėti formų dariniai, išgauti jungiant ir perdirbant, jos kūryboje įgavo konceptualios meninės veiklos prasmę.

Antras reikšmingas įnašas į šiuolaikinės tekstilės meną yra tai, kad Weigel paviršiaus formavimui išdrįso rinktis visai netradicines tekstilės medžiagas – ne siūlus, bet, pavyzdžiui, laikraščių popierių, klijus,

makaronus ar kavą. Šioje vietoje tiktų ir tragikomiška istorija apie tai, kaip vieną pirmųjų makaroninių kūrinių sėkmingai suvartojo... pelės. Kūrinio neliko, bet įvykis išprovokavo apmąstymus apie meno reikalingumą, amžinumą, ar, priešingai, laikinumą. Ir dabar po parodų kai kuriuos savo kūrinius Almyra sudegina, o pelenus saugo permatomoje kolonoje ir net kartais eksponuoja kaip naują konceptualų darbą pavadinimu „Palikimas“. Menininkės kūryba – intriguojantis švelnumo ir radikalumo junginys. Tai ir taiklus paveikslas šiuolaikinio pasaulio, kuris trokšta gėrio, bet nuolat kažką naikina.

Trečias svarbus Almyros Weigel nuopelnas šiuolaikinei tekstilei susijęs su išplėstu temų ratu. Kūrėją itin domina įtampa, kylanti šiandien susidūrus tradicijai ir naujovei, archaikai ir modernumui, individui ir masei, tikrumui ir dirbtinumui. Jos kūryboje ataidi dabartinis sunkių emocijų laikmetis, kuriame pasaulio grožis, švelnumas, gėris per akimirką gali virsti ideologine beprotybe, krauju ir griuvėsiais. Tačiau menininkė nevaizduoja nei labai jausmingų, nei brutalių scenų. Jos kūriniai – tai aiškiai perteikta idėja, žinia apie tai, kas asmeniškai išjausta ir kas svarbu tikrai ne jai vienai. Štai instaliacijoje „Jürgen Thorwald. Es begann an der Weichsel“ (2020) („Jurgenas Thorwaldas. Tai prasidėjo prie Vislos“) apmąstytas senos vokiškos knygos likimas. Išmesta laiptinėje nepriimtino turinio knyga buvo dekonstruota ir meninėje instaliacijoje sužydo kaip gėlių pieva. Tai vienas iš Weigel kūrinių, kuriame permąstoma istorija.

Menininkės kūryba apima platų temų spektrą – nuo informacijos, atminties, ekologijos klausimų iki pavienio žmogaus vidinio nerimo, tyloje savęs klausiančio: „ar esu, kas esu“? Taip pat ir pačiai kūrėjai tai ne tuščia frazė. Ji sako: „Mes privalome savęs klausti, kas aš esu. Ar esu, kas esu?“

Almyros Weigel kūryba šiandien yra konceptuali ir globali, toli peržengianti kurios nors vienos šalies – Lietuvos arba Vokietijos – problematiką ir tekstilės meno, nuo kurio ji atsispyrė, ribas. Dauguma kūrinių – jos minčių ir rankų darbo jungtys. Kilusi iš tekstilės, todėl mėgsta rankų darbą ir juo mėgaujasi. Bet jei būtų tik tai, tektų kalbėti apie rankdarbius, puošiančius buitį. Weigel atveju yra kitaip. Kūrybinio kelio pradžioje ji ieškojo originalaus būdo, kaip išreikšti savo požiūrį į šiuolaikinį moteriškumą, ryškiai besiskiriantį nuo to, koks buvo, pavyzdžiui, XX a. pirmoje pusėje. Jos objektinius kūrinius („Savaitėlė“, „Iš prijuosčių serijos: jaunamartė, kirpėja, namų šeimininkė“, „Kasdieninė duona“, visi 2007) galima perskaityti kaip elegantiškas ir melancholiškas tekstilines noveles apie šiuolaikinės moters būtį. Jas sudaro lengvi ažūriniai objektai, pinkliai suraizgyti iš tšios klijų substancijos. Tai menininkės sukurta materija, tekstiliška struktūra, kuriai suteikta lengvai atpažįstama forma, artima žmogaus siluetai. Lengvumo ir elegantiškumo įspūdis šiuose Almyros kūriniuose visad

džiugina. Bet tai tik pirmasis įspūdis. Paskui staiga ateina suvokimas, kad tie plevenantys siluetai – tai moteriškos prijuostės su pačiu šiuolaikiškiausiu ir reikalingiausiu daiktu kišenėje – mobiliuoju telefonu. Ech, visa romantika baigta... Šiame objektų cikle menininkė tarsi klausia: kas gi jos, tos šiuolaikinės moterys su prijuostėmis ir telefonais? Ji sako, kad šie kūriniai kalba apie moters vaidmenis šiuolaikiniame pasaulyje:

„Šiandien moteris – jau ne tik namų šeimininkė, bet aktyvi sociumo narė. Jos prijuostės kišenėje – ne tik kvepiančios nosinaitės, bet mobilūs telefonai, ir moters vaidmuo šeimoje ar darbe kinta keliskart per dieną. Todėl jai tenka, norom ar nenorom, dėvėti vis kitokią „prijuoštę“.

Šie ažūriniai prijuostės formos meniniai objektai kartais demonstruojami tarsi rūbai. Santykyje su kūnu jie įgauna papildomų prasmių, kartais atvirai feministinių. Vienas tokių kūrinių – fotografija „Atsitiktinumas ar tikrovė?“ (2007). Joje keliskart multiplikuotas jauno vyro vaizdas. Kūrinys švelniai provokatyvus, bet nepiktas, jis skatina galvoti apie vyro ir moters vaidmenis gyvenime.

Almyros Weigel kūrinys „Savaitėlė“ yra inspiravęs garsią lietuvių fotografijos menininkę Snieguolę Michelkevičiūtę sukurti aktų seriją. Tose fotografijose atpažįstamos kai kurios Kauno menininkės, ir istorijos atminčiai tai bus svarbu. Nors Weigel kūryboje feministinis etapas lyg ir pasibaigęs, bet jos įnašas į Lietuvos feministinį meną liks ryškus.

Šį tekstą rašau jau po personalinės Almyros Weigel parodos Kaune, Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje (2024). Tai buvo efektinga, intelektualiai ir svarbiausia, emociškai paveiki šiuolaikinio meno ekspozicija. Galiu konstatuoti, kad šiandien jos kūryba giliai prasminga, kalbanti apie šį laiką ir XXI amžiaus žmogų. Menininkė atsiskleidė kaip šiuolaikinio meno kūrėja, drąsiai preparuojanti globalią realybę, informacijos ir medijų gijomis apraizgytą pasaulį. Prie šios problematikos menininkė priartėjo apie 2010-uosius metus. Komunikacijos kaip sąveikos su pasauliu klausimas, informacijos gausa, jos poreikis ir atmetimas menininkei yra nemažiau svarbus už anksčiau etapo pagrindinę temą – moters identiteto paieškas.

Reta yra menininkų, kurie nepiktai, be kritikos ir labai savitai sugebėtų pateikti savo požiūrį į tai, ką kasdien kuria tūkstančiai pasaulio žurnalistų. Almyra Weigel nuolat migruoja tarp Lietuvos ir Vokietijos, gyvena dviejų kalbų apsuptyje. Spauda ją lydi, nes, gyvenant Berlyne, nuolat trūksta žinių apie Kauną ir Lietuvą. Spauda apskritai lengvai prieinama kelionėse, nes stotys ir orlaiviai – vis dar gyva tokia civilizuoto pasaulio mada – keleiviams siūlo popierinę spaudą. Menininkei visa tai – ir informacijos, ir kūrybos šaltinis. Lietuviški ir vokiški

laikraščiai, su visa pagarba jiems, yra būsimų meno kūrinių materija. Ji naudojama tiesiogiai, kaip milžiniškas audinys, arba perkuriama, paverčiant margais siūlais. Į tekstilines medžiagas ir priemones – siūlus, sruogas, mazgus ir perpynimus – Weigel pradėjo žvelgti filosofiskiau: ne tik kaip į tekstilės meno materiją, bet ir kaip į simbolines gijas, galinčias jungti arba atskirti žmones, mintis bei šalis.

Kai kada laikraštis menininkei yra ne tik skulptūrinės formos ir naujų erdvių kūrimo medžiaga. Naudodama tekstilines priemones, ji sugeba išreikšti aiškią asmeninę poziciją. Pavyzdžiui, cikle „Čia Lietuva“ (2014) – po šviesiais siūlais sąmoningai paslėptas vieno didelio Lietuvos dienraščio turinys. Kokia prasmė tam teikia menininkė? Ji sako: „Šiame kūrinyje užvyniojau lietuviško laikraščio puslapius baltais siūlais, linkėdama, kad laikraščio turinys prašviesėtų“. Pagal Almyros Weigel konceptą, skirtingo pobūdžio leidiniais atskleidžiami skirtingi dalykai apie mus ir aplinką. Pavyzdžiui, „Bild“ – spalvingas vokiškas laikraštis su daugybe iliustracijų ir nuotraukų. Menininkė šiuo kūriniu konstatuoja, kad negatyvios informacijos gausa ten nustelbia gražias spalvas, ir klausia: „Ar tai, kas juoda ir negatyvu, mėgstama labiau už baltą?“ Man regis, svarbi ir dar viena menininkės mintis: „Turime at-rasti laiko mąstymui, nes mus supanti informacijos gausa gali sukelti vidinę sumaištį“ Save ji apibūdina kaip žmogų, aktyviai stebintį šį pasaulį ir reflektuojantį aplinką. „Aš priimu visas gyvenimo puses ir tikiu, kad šviesioji pusė yra stipresnė už tamsiąją“. Čia pasakytas svarbus dalykas – šiais nelengvais laikais turime tikėti, kad šviesa stipresnė už tamsą. Almyros Weigel kūryboje vyrauja šviesos ir pozityvumo siekis, ir tai yra reikšminga, svarbu dabarties žmonėms, ieškantiems sprendimų ir atramos.

Iš tos laikraštinės materijos menininkė kuria neįtikėtinus dalykus. Spaudos debesys – skulptūrinės formos, pilvoti laikraščių glamžiniai – yra naujai kuriami kiekvienai parodinei salei. Kartais jie tarsi griūna iš viršaus, kartais „lipa sienomis“, lyg koks neišnaikinamas pelėsis („Debesuota“, 2024). Kartais pagal menininkės sumanymą parodos lankytojas gali fiziškai įeiti į tuos laikraštinės informacijos tumulus tam, kad savo noru pajustų, ką reiškia panirti informacijos jūroje. Daugumai žiūrovų tokios akcijos parodų salėse patinka. Bet vis dėl to kartais sakoma, kad šiuolaikinis menas yra perdėm racionalus, konceptualus ir nesuprantamas. Weigel kūryba ryškiai nuneigia šią nuomonę. Pakanka pamatyti jos kūrinį, skirtą meilės jausmui „Visa, ko mums reikia, yra meilė“ (2021). Žiūrovui leidžiama įžengti į didžiulės apimties instaliaciją su fantastinio dydžio raudonomis ir pilkomis rožėmis. Menininkės sukurta vizualumas yra labai paveikus, efektingas ir prasmingas. Vaizdas įtraukia, apsupa ir šnabžda kiekvienam: „Visa, ko mums reikia, yra meilė“. Johno Lenono 1967 metų dainos žodžiai yra raktas į šį dvidešimt pirmojo amžiaus kūrinį. Ši daina drąsiai interpretuojama meninėmis priemonėmis, išnaudojant ryškias spalvas

ir pilkus atspalvius, ritmus, šviesą bei šešėlius. Be abejonės, šioje instaliacijoje esama ir asmeninių jausminių patirčių, kurios žmonių tarpusavio ryšių sferoje, meilės sferoje, visur panašios – ir Vakaruose, ir Rytuose, ir Berlyne, ir Kaune.

Almyra Weigel – įvairiapusiška menininkė. Ji kuria ne tik objektus ir instaliacijas, domisi ne tik globaliomis problemomis. Ją domina ir kameriniai jaukūs dalykai – bižuterija, iš tiesų puošianti pasaulį ir moteris. Papuošalus Almyra kuria iš jos pačios sukurtų medžiagų. Jie skirti drąsiai ir nenuspėjamai šiuolaikinei moteriai. Funkcionalūs fantastinių formų vėriniai, apyrankės, žiedai ir auskarai stebina formų unikalumu. Jie atrodo trapūs, lyg būtų iš rožės žiedo ar žuvies perlamutrinio žvyno, o gal jūros dumblio. Bet iš tiesų tai Almyros mėgiamo rankų darbo ir atrastų technologijų rezultatas, saviti šios menininkės kerai, nukreipti į aplinką. Dėvėti ir kerėti. Žavėti ir žavėtis.

Verta priminti, kokį stiprų poveikį daro šios menininkės kūriniai kitiems šiuolaikinio meno atstovams. Almyra Weigel ir šiuolaikinio šokio teatras „Aura“ (vadovė Birutė Letukaitė) noriai bendradarbiauja jau daugiau kaip dešimt metų. Almyros instaliacijos tampa šokio performansų inspiracija ir jų scenografija. Berlyne, Kiornerio parke buvo atliktas šokio performansas „Sotus“ (2016), begaliniai pradžiuginęs ir nustebinęs visus parko lankytojus. „Auros“ šokėjai dėvėjo laikraštinius Weigel sukurtus rūbus, lėtai pagal muziką, laikraščiams šlamant, judėjo parko takais. Tai buvo kažkokia visai nauja rokoko laikų vizija, sukurta šiuolaikinėmis priemonėmis dviejų Lietuvos menininkių ir tarptautinio šokėjų kolektyvo.

Almyros Weigel kūrybos aktualumas, šiuolaikiškumas ir patrauklūs vizualūs sprendiniai yra pastebėti meno pasaulyje, ji – daugybės parodų Vokietijoje, Čekijoje, Latvijoje, Vengrijoje, Austrijoje ir Lietuvoje dalyvė. Menininkė yra apdovanota įvertinta Europos tekstilės meno trienalės „Globali intriga“ Rygoje garbės diplomu (2007), nominuota Neuköllno meno premijai Berlyne (2018), keletą kartų apdovanota Lietuvos Kultūros tarybos stipendijomis. Ji taip pat yra parodų kuratorė, organizuoja Lietuvos meninės tekstilės pristatymus užsienio šalyse (Dortmunde, 2009, Berlyne, 2005, 2008, Salzburge, 2000). 2019 metais Almyra Weigel tapo Lietuvos dailininkų sąjungos Auksinio ženklelio laureate.

LT — POPIERINIAI MENO PASAULIAI SABINA MLODZIANOWSKI

Skaitmeninio pagreičio amžiuje klasikinis laikraštis atrodo beveik kaip senamadiška atgyvena. Ypač tada, kai kalbama apie greitą svarbios informacijos sklaidą. Radijas, televizija ir, galiausiai, internetas – kiekvienas savaip – metė iššūkį ankstesnei spausdintų naujienų monopolijai ir paneigė jos buvusių pretenziją į aktualumą. Vis dėlto, nepaisant didėjančios socialinės žiniasklaidos ir išmaniųjų telefonų įtakos, spausdintas laikraštis vis dar gali būti laikomas itin patikimumu ir patraukliu. Kartu su kita spauda žiniasklaidos straipsnių ir nuomonių įvairovė yra šalies demokratinio stabilumo ir socialinio atvirumo rodiklis.

Toks spaudos politinis ir socialinis statusas įrodo, kad, be turinio aktualumo ir svarbos, laikraštis visų pirma yra globaliai platinamas produktas, beveik visų žinomas ir dėl daugybės kitų jo panaudojimo būdų giliai įsišaknijęs mūsų kasdieniame gyvenime. Nesuskaičiuojama, kiek šlapių batų buvo prikimšta džiovinimui suglamžytais laikraščiais, kiek į juos keliais sluoksniais suvyniota maisto produktų ar kiek sienų jais apklijuota ir užsandarinta langų. Laikraštis – lengvai prieinama, nebrangi medžiaga, kurios paskirtis nebėra vien naujienų platinimas. Todėl nenuostabu, kad modernusis menas nuo pat savo atsiradimo pradžios įvairiais būdais naudojo laikraštį – iš pradžių kaip medžiagą, o paskui kaip mediją.

Ekskursas į modernizmo istoriją

Atkreipkime dėmesį į vadinamąjį *papier collé*, kurį XX a. pirmojo dešimtmečio pradžioje sukūrė du dailininkai kubistai Georges’as Braque’as ir Pablas Picassas. Dažnai pernaudojant medžiagas, laikraštis klijuojamas tiesiai ant paveikslo paviršiaus kaip popieriaus iškarpa. Geras šios technikos pavyzdys – Picasso klijuotas paveikslas „Guitare, journal, verre et bouteille“ (1913), dabar saugomas Londono „Tate Modern“ muziejuje. Viena vertus, baltas popierius yra šio paveikslo pagrindas – ir plika drobė, ant kurios vėliau buvo klijuojamas supjaustytas į figūras spalvotas popierius, ir atskiri laikraščių fragmentai. Kita vertus, dailininkas juodais dažais iš dalies užtapė naudotas popieriaus iškarpas. Dešinėje pusėje didžiosiomis raidėmis užrašytas žodis VIEUX gretinamas su kairėje pusėje išspausdintu laikraščio pavadinimu (LE) FIGARO. Raštas ir vaizdas, rankų darbo ir pramoninis gaminyš čia akivaizdžiai susijungia į vientisą meno kūrinį. Vos po kelerių metų dadaistai vėl imasi laikraščio kaip medžiagos ir dar stipriau, nei prieš tai buvę kubistai, pabrėžia jo raiškos ir turinio aspektus. Greta Raoul’io Hausmanno, John’o Heartfieldo bei Kurto Schwitterso tai buvo visų pirma Hannah`os Höch Veimaro respublikos laikotarpio koliažai, kuriuose aktualūs politiniai įvykiai virto socialiai kritiškais vaizdais daugybės laikraščių ir žurnalų iškarpų pavidalu.

Šios nuorodos aiškiai rodo, kad mene laikraštis naudojamas mažiausiai trimis lygmenimis, – kaip medžiaga, forma ir turinys. Arba, anot meno

istorikės Katharina Hoins daktaro disertacijos „Zeitungen. Medien als Material der Kunst“ (Berlynas, 2015), kaip materialumas, medialumas ir semantiškumas. Reikėtų nepamiršti, kad dėl savo prigimties laikraštinis popierius yra labai jautri išorinėms oro sąlygoms medžiaga, ypač lietui, vėjui ir saulės spinduliams. Iš tikrųjų tai labai grubiai naudojama žaliava: ji glamžoma, plėšoma, visai ne pagal savo paskirtį naudojama ugniai uždegti ar kojomis trypiama ant žemės. O antraščių galia neatsiejama nuo popieriaus jautrumo. Šiuolaikiniame mene ši savybė reiškia ir dideles pritaikymo galimybes. Naudojant vandenį ir kljus iš laikraščio galima formuoti naujus objektus. Išties papjė mašė nuo vėlyvųjų viduramžių žinoma technika, kuriai jis suteikia dar vieną – amatininkišką – dimensiją. Be to, šiuolaikiniai menininkai anksti suprato šios medžiagos trapumą ir galią. Laikraštis kaip visuma retai integruojamas į meno kūrinį. Daugeliu atvejų jo pradinę formą reikia užjuodinti, gal net ištrinti arba tiesiogiai pritaikyti konkrečiam teiginiui ar žinutei. Šiame procese dažnai prarandamas pirminis kontekstas bei ankstesnė medžiagos forma, tiesa būtent dėl naujo turinio ar kito pavidalo. Galima sakyti, kad būtent dėl šio sąmoningo pokyčio žiūrovui išryškėja tikroji laikraščio galia ir medijinė reikšmė.

Siūlai, linijos, tekstūros

Menininkė Almyra Weigel savo darbuose itin subtiliai naudoja medžiagas. Ar tai būtų suvyti iš popieriaus siūlai, ar trimatės formos, laikraštinių popierių ji paverčia jutiminiu meno objektu ir kartu kritiškai žvelgia į šiandienos naujienų pasaulį. Siūlai yra jos išeities taškas, tyrinėjant, painiame kasdienės informacijos ir žiniasklaidos sraute besisukantį pasaulį. Konkretus kūrėjos tikslas – kūnų, medžiagų ir darbo procesų meninis tyrimas socialiniame ir kultūriniame kontekste. Almyrai Weigel rūpi ne vien rankų darbas, bet veikiau kūrybinė veikla ir formų ieškojimo procesai, tiesiogiai kylantys iš tradicinių tekstilės amatų, tokių kaip audimas, verpimas ar pynimas. Menininkė mėgsta eksperimentuoti: nenaudoja vilnonių verpalų, o suveja popierinius siūlus iš mažais gabalėliais supjaustytų laikraščio juostelių, laikraščio lapus naudoja kaip pradinę medžiagą asambliažams arba gamina plačias popierinio audinio juostas skulptūriniams objektams ir kostiumams. Taip iš pradinės medžiagos sukuriami nauji vizualiniai ir taktiliniai potyriai.

Laikraštis simboliškai tampa globalios komunikacijos priemone. Ir beveik atrodo, kad menininkė sąmoningai imasi spausdinto popieriaus kaip laiko liudytojo tuo metu, kai daugelis skaitmeninio amžiaus laikraščių baiminasi dėl savo materialaus išlikimo. Jos darbai atrodo tarsi sąsaja tarp dviejų iš tikrųjų nesuderinamų pasaulių – milžiniško masinės žiniasklaidos kosmoso ir kontempliatyvios individo aplinkos. Iš esmės čia susitinka du gamybos greičiai: greitas naujienų srautas ir lėtas, beveik archajiškas siūlų vyniojimas rankomis. Tiek informacijos gijos, nuolat audžiančios gyvenimą ir pasaulį į vis naujas istorijas,

tiek siūlų gijos, iš kurių pagaminti mūsų drabužiai, simbolizuoja kultūrinį ryšį, socialinį audinį.

Almyra Weigel įkvėpimo sąmoningai ieškojo lietuvių liaudies šokyje „Siūlai, siūliai, susivykit...“ ir savo vaikystės prisiminimuose. Pirmąją jos instaliaciją sudarė maži vilnos kamuoliukai, pritvirtinti prie sienos. Verpalai buvo vyniojami ant suglamžyto laikraščio gabalėlių, kaip tai darydavo jos močiutė. Kai kuriuose taip suformuotuose kokonuose buvo netgi aiškiai įžiūrimi veidai iš laikraščio nuotraukų, nors jų užrašai slėpėsi po siūlų pluoštu. Menininkė prisimena: „Sunaudojus susuktą vilną, likusiose laikraščio skiautėse po ilgo laiko vėl pasirodydavo senos naujienos, staiga įgydomos kitą prasmę naujame kontekste“. Šiame simboliniame atminties vaizdinyje rašytinių pasakojimų gijos susilieja su realiais siūlais. Vilnonis siūlas tarsi atminties takas atskleidžia senas istorijas ir supina iš jų naujus įspūdžius.

Šiuo atveju svarbi ne tik eksponato užimama erdvė, bet ir laikas, praleistas tyrinėjant paveikslą. Daugiau nei 5 metrų ilgio kūrinys „Greitis: 25 metrai per valandą“ susideda iš kelių drobių, kurios viena su kita sujungtos, apvyniotos lygiagrečiais ataudų siūlais, pereinančiais per rėmų kraštus, sudaro vientisą frizą. Filigraninius laikraščių siūlus menininkė ištempia per visą paveikslą iš dešinės į kairę, tarsi ant staklių, tik be atitinkamų metmenų. Rankomis suverpti ir nebeįskaitomą tekstą slepiantys siūlai tampa dekoratyviniu elementu. Iš pradžių žiūrovui didžiausią įspūdį palieka bendras frizo vaizdas. Naudotų laikraščių puslapių optiniai niuansai atsiskleidžia spalvotų ir pilkų juostų kompozicijose, kurios, skaitant horizontaliai, suvokiamos kaip laiko juosta. Pats pavadinimas apima dar vieną laiko lygmenį. Tai nuroda į ilgas menininkės keliones automobiliu tėvynėn, kurių metu ir buvo sukami siūlai. Pavadinimu apytiksliai nurodoma, kiek metrų laikraštinių siūlų buvo pagaminta per valandą.

Nebaigtoje serijoje „Naujienos iš antrų rankų“ laikraščio gija taip pat naudojama kaip pagrindinis paviršiaus dizaino elementas, tačiau laikomasi griežto kompozicijos principo, pagal kurį kiekvienas paveikslas sukurtas iš konkretaus laikraščio ar žurnalo popieriaus. Individualiai parinkti formatai ir skirtingų spaudos popierių smulčiausios detalės teikia nuorodas į konkrečius spaudos leidinius, tokius kaip „Burda“, „FAZ“, „Berliner Zeitung“, „Sudoku“ ar „Mickey Mouse“. Kadangi suverpti popieriniai siūlai atsirado būtent iš atitinkamo žurnalo, kiekvienas paveikslas įgauna specifinę spalvinę gamą, kuri atsiranda dėl panaudoto konkretaus leidinio ir jame atspausdintų vaizdų bei tekstų.

Visai kitaip atrodo darbai, kuriuose menininkė baltais ar juodais siūlais apvynioja krakmolytus laikraščio lapus. Plokšti gijų raštai kaitaliojasi su geometriniais tinklelio motyvais. Laikraštis kaip pagrindas palaipsniui, sluoksnis po sluoksnio, išnyksta gijų fone, kol jo turinys tampa

nebeįskaitomas. Vyniojimo procesas plokščią popieriaus lapą paverčia trimačiu objektu, skulptūrine struktūra. Tuo pat metu siūlus galima suvokti kaip sudėtingo piešinio linijas ar brūkšniuotes. Taip menininkei pavyksta sujungti skirtingus meno žanrus į vieną daugiamatį kūrinį. Kūrinyje „Tai Lietuva“ balti siūlai, kaip geresnių naujienų vilties nešėjai, uždengia niūrų skrydyje į Lietuvą dalijamo laikraščio turinį.

Kūrinyje „Vakarų regione lietinga“ naudojamas laikraštis „Bild“, garsėjantis didelio formato spalvingomis nuotraukomis, tačiau daugiausia skelbiantis sensacingas „juodąsias“ naujienas. Čia menininkė iš pažiūros spalvingą pasaulį dengia juodais siūlais ir klausia savęs, ar mums juoda spalva patinka labiau nei balta. Objektų instaliacija „Perskaityk pats“ sukurta kaip sudedamasis paveikslėlis, kuriame žiūrovas turi surinkti lietuviško dienraščio „Kauno diena“ puslapius taip, kad iš jų susidėliotų angliškas žodis NOW.

Galima sakyti, kad šiuose darbuose Almyra Weigel suteikia naują estetinę dimensiją aktualiam arba net nereikšmingam spaudos turiniui. Atlikdama mediatyvų, daug laiko reikalaujantį verpimo veiksmą ir uždengdama laikrastinę informaciją, menininkė ne tik išreiškia rezervuotą požiūrį į naujienas. Jos rankos transformuoja išorinio pasaulio aplinkybes į abstraktų globalios informacijos vaizdinį. Per visų jos kūrinių naratyvą besidriekianti raudona gija – numanomas pagrindinis motyvas – kartu yra domėjimasis kūniškumu: veikiančiu, mąstančiu ir suvokiančiu žmogaus kūnu bei pačių objektų pavidalu. Jos minimalistinė kalba palieka pakankamai vietos asmeninėms įžvalgoms – ar tai būtų nuolatinė geresnio pasaulio viltis, ar naujas žvilgsnis į sudėtingas mūsų politinės dabarties sąlygas. Taip ji išlaisvina žiūrovą iš kasdienės informacinės prievartos. Vaizdų ir tekstų srautas sukoncentruotas į abstraktų meninį audinį, į kūrinio formą, kurioje naujienų peizažai sumažinami iki abstrakčių spalvotų, tapybiškų paviršių, iki raizginių be naratyvo. Galiausiai lieka tik siūlo ir linijos esencija, formatas ir naudojamo spaustuvinio dažo koloritas, šviesus arba tamsus turinys, tarsi kodas lemiantis pagrindinę Almyros Weigel meno kūrinių nuotaiką.

Audiniai ir kūnai

Menininkės instaliacija „Sotus“ sukurta festivaliui „48 Stunden Neukölln“ neobarokinio Körner parko 100-mečio proga (2016), bendradarbiaujant su Kauno šokio teatru „Aura“ ir lietuvių kompozitoriumi Antanu Jasenka, tapo ypatingu, prabangių spektakliu. Instaliacijos pavadinimas yra tiesioginis festivalio šūkio „Satt“ vertimas į lietuvių kalbą. Tai nuoroda į šiandieninį analoginių ir skaitmeninių medijų informacijos srautą, reiškiantį nuolatinį „persisotinimą“, stipriai apsunkinantį skaitytojus. Barokas instaliacijai idealiai tinka, nes pirmieji jo kritikai šį stilių laikė „perkrautu“, dar prieš jam įsitvirtinant kaip visą epochą apibūdinančiam terminui pasaulio kultūros istorijoje. Be to, Baroko epocha laikoma erudicijos amžiumi, padėjusiu sukurti daugelio šiandieninių žinių metodų branduolį. Pavyzdžiui, periodinių laikraščių atsiradimas lėmė neregėtą aktualios informacijos gausą. Milžiniškas popieriaus kiekis, kurį Almyra Weigel suformavo į meniškai

naują pavidalą, „persisotinimo“ aspektą pavertė iškart apčiuopiamu. Spaudinių lakštai kabojo nuo lubų didžiulėmis juostomis, susibangavę, sulipę į vientisą masę, paversdami parko oranžerijos erdvę laikina uolos grotą. Lankytojai buvo kviečiami ne tik tyrinėti ir akimis iššifruoti šią struktūrą, bet ir klausytis muzikos bei sekti grakščius šokėjų judesius sode. Su popieriniais krinolinais jie prakilniai vaikštinėjo po parką, atgaivindami baroko laikotarpio jausmingumą.

Iš prabangaus brokato pasiūti krinolinai, savo platumu tiesiog užstojantys kelią, ekscentriški perukai-bokštai, pudra, grožio apgamai – tai madingas ir brangus baroko įvaizdis. Almyra Weigel šį įsivaizduojamą pasaulį imituoja, kurdama kostiumus iš paprasto laikraštinio popieriaus. Taip gigantiškai pateikiamas jis čia tarnauja kaip medžiaga skulptūriškoms gamtos formoms ir puošniems apdarams, taip pat naudojamas mažesnėmis iškarpomis kaip pagrindas gausioms savo vaizdais ir tekstais šokėjų tatuiruotėms. Šis ypatingas kūno ir informacijos sąlytis menininkei yra esminis ir neatsiejamas. Kaip ji pati pabrėžė viename interviu: „Mūsų kūnai prisotinti informacijos, o drabužiai ne tik saugo mus, bet ir neverbaliai komunikuoja“. Žmogaus odą ji lygina su popieriumi, kurio tekstuose – mūsų mintys . Tiek rašymas, tiek audimas yra kultūrinės technikos, pagrįstos pasikartojančiais rankų judesiais. Užrašymo akimirką išreiškiami ir (iš naujo) sukuriami prisiminimai, patirtys ir žinios. Antropologine prasme rašytinė linija, tampanti tekstu ar vaizdu, ir verpiamas siūlas, suaustas į audinį, kaip ir šokio judesio trajektorijos ant žemės yra egzistenciniai pėdsakai – ir informacija, ir ornamentas tuo pat metu.

Tuo būdu „Sotus“ atskleidžia kūniškai juslinį patirčių pasaulį, kuriame barokinė gausa ir dabartinės medijos yra glaudžiai susijusios. Šiandienos naujienų pasaulis atrodo kaip gigantiškas informacijos srautas. Svajonė apie gyvybės kupiną gamtą, išreikštą dirbtinės uolos – grotos – motyvu, čia įspūdingai kontrastuoja su laikraštinio popieriaus formų žaismu. Tai lengvas lyg debesis, tai tvirtas lyg akmuo, šis meno objektas meta iššūkį mūsų vaizduotei ir troškimams, kartu kritikuodamas šiandieninį informacijos perteklių. Taigi tikrąjį spaudos „landšaftą“ galima patirti kaip konkrečią aplinką, kurioje išspausdinti sakiniai, skaičiai ir vaizdai yra praradę savo pirminę prasmę. Žvelgiant į šį milžinišką neįskaitomo popieriaus kiekį, išryškėja paskiro individo dilema nuolat augančioje globalioje komunikacijoje. Jam tiesioginė prasme gresia pavojus paskęsti kasdienio nuomonių pliuralizmo chaose. Kaip jam veiksmingai apsiginti nuo visuotinio gyvenamosios erdvės užkariavimo masinės žiniasklaidos vaizdų ir tekstų retorika? Kaip jam sulaukti reikiamo dėmesio savo žodžiams ir mintims? Todėl, remdamasi „spaudos kaip tautos balso“ dvasia, menininkė ragina mus būti drąsiems, iš naujo atrasti pasaulį ramiu žvilgsniu ir „mažų žingsnelių“ menuetu, kaip Baroko epochoje, kad galėtume bendrauti vieni su kitais. Heinrichas von Kleistas savo draugui Otto Augustui Rühle von Liliensternui patarė: „Idėja kyla tada, kai kalbi“. Svarbu šnekėti už save, palaipsniui įžodinti savo mintis. Nesvarbu, ar kalbame, rašome, ar audžiamo, patys nusprendžiamo sekti paskui raudoną Ariadnės siūlą, kad ištruktume iš naujienomis užtvindyto pasaulio labirinto.

LT — LABAI ASMENIŠKI PASTEBĖJIMAI apie labai asmenišką namų parodą GIEDRĖ BARTELT

Su Almyra Weigel mane sieja trys dalykai: ne, ne senoji vokiškoji moterų trejybės formulė (*Kinder, Küche, Kirche*) – ne vaikai, ne virtuvė ir ne bažnyčia. Labiau nei mūsų abiejų menkai išvystytas polinkis į maisto gaminimą mus vienija domėjimasis viskuo, kas susiję su tekstile. Yra ir dar dvi jungtys – Lietuva ir Berlynas. Lietuva – mūsų gimtoji šalis, kurioje prieš tai niekada nebuvome susitikę, o Berlyne abi šiandien gyvename, čia susipažinome ir susidraugavome. Taigi draugystės dvasia man leidžia vadinti menininkę tik vardu.

Kai Almyra dirbo dėstytoja Vilniaus dailės akademijos Kauno fakulteto Tekstilės katedroje, aš studijavau meno istoriją trijuose garbinguose Berlyno universitetuose. Tuo metu Almyros nepažinojau ir tekstilės menu beveik nesidomėjau. Studijuojant dailės istoriją daug kalbama apie brangius brokatinius audinius, vaizduojamus vėlyvosios gotikos tapyboje, ir ų dailiai suklostuotas draperijas – labai tuo žavimasi, jei išvis galima kalbėti apie emocijas moksle. Tačiau šis entuziazmas susijęs ne su pačia materija, o su jos atvaizdais, t.y. jos atlikimu spalvomis, akmeniu ir medžiu – tapytojų ir skulptorių meistriškumu. Nekalbama apie audėjus, siuvinėtojus ar tuos, kurie sugalvojo raštus, pavyzdžiui, kanoninį granatų motyvą, arba apie siuvėjus, pasiuvusius drabužius su tomis puošniomis vėlyvosios gotikos klostėmis. Panašūs dalykai nutinka ir daugeliui kitų studijų objektų, jei jie būna ne tapyti, raižyti ar kalti – stiklo meno, auksakalystės, keramikos darbams. Taigi, netikėkite meno istorikais, bandančiais jums paaiškinti tekstilės meną, ypač mokslus baigusiais Berlyne ir nedirbusiais moksliniais asistentais tai-komosios dailės muziejuose. Veikiausiai jie turi nedaug supratimo.

Tokie menai neatsiveria per seminarus ar paskaitas. Apčiuopiamus ir jausminius elementus sunku perteikti skaidrių rodiniais ar „Power-Point“ prezentacijomis. Juos reikia lytėti, paimti į rankas ir net uostyti. Reikia pastangų atsekti, kaip atsirado panaudotos medžiagos. Tai nereiškia, kad noriu jus paskatinti būtinai čiupinėti Almyros darbus. Bet ir juslių vedama akis patiria kažką panašaus į taktilinius pojūčius. Žiūrint į vilnonį kilimą nesunku įsivaizduoti pulką gauruotų avių; rąkomis austos skarelės linas gali pražysti nuostabiausiomis dangaus spalvomis.

Almyros objektuose žavi apčiuopa, medžiaga, meistriškas atlikimas. Ir kaip džiugu, kad šiuo atveju negirdime visur esančių demokratinio meno ekspertų privalomo vertinimo: „Aš irgi galiu tai padaryti, o mano penkiametis sūnus gali tai padaryti dar geriau“. Ne, tie, kas tikina iš niekur gavę įkvėpimo tapyti, piešti, fotografuoti ir filmuoti, Almyrai nėra jokie konkurentai.Msmų kūrybinių dirbtuvių dalyviai netrukus supranta, kad ne visiems aukštesnės jėgos nurodo naudotis karštų klijų pistoletu. Ir labai abejotina, ar apskritai atsirastų kandidatų tokiam daug energijos ir laiko reikalaujančiam darbui su siūlais, be jokių šiuolaikinių techninių priemonių.Daug rašyta apie medžiagų įvairovę

Almyros darbuose. Tai pasakytina ir apie didžiąją dalį Lietuvos šiuolaikinės tekstilės meno, kuris už šalies ribų pripažintas kaip itin novatoriškas.Ypatingą reputaciją turi Vilniaus dailės akademijos bei jos Kauno fakulteto tekstilės meno katedros. Almyra studijavo ir dėstė Kaune. Didelę svarbą šiame mieste įgijo tekstilės meno bienalė. Menininkė taip pat yra laukiama bienalės dalyvė ir visada joje dalyvauja. Kiti Lietuvos tekstilininkai (daugiausia moterys) savo meninėje kūryboje neapsiriboja vien audiniais ar siūlais. O jei šiandien ir siuvinėjama, tai, pavyzdžiui, ant metalo, geležies ar fotografijų. Be kita ko, audžiama vielutėmis ar plaukais. Taip pat naudojama kava, dulkės ir karšti klijai. Besidomintys mėgėjai ir profesionalūs meno kritikai stebisi šia visoms medžiagoms atvira raiška, kurioje viskas įmanoma. Bet tai manęs nestebina. Įsivaizduokite, kad lankotės automobilių parodoje arba kelyje apžiūrinėjate naujausius jų modelius. Galbūt jus nustebintų neįprastas dizainas ar techninės naujovės, bet ar lygintumėte šias važiuokles su arklių traukiamomis kariatomis? Šimtmečius jos buvo judėjimo ir transporto priemonė. Šiandien kone pustuščiuose Baltijos šalių greitkeliuoseužmačiusius arklių traukiamus vežimus vokiečių turistus ištinka šokas. Kažkas panašaus nutinka ir man – aišku, pačia pozityviausia prasme – kai įžengiu į Laimos Kaugurės studiją Rygoje. Moterys prie staklių?! Toks dalykas dar egzistuoja! O juk audimas, siuvinėjimas ar mezgimas ir yra tikroji tekstilė. O Almyra? Jos plonyčiai karštų klijų siūlai susipina į audinį, kurio ornamentiniai sluoksniai prilįgsta subtiliausiems brangiems nėriniams, karališkajai aukštosios mados medžiagai. Šiuo požiūriu menininkė techniškai labai nutolo nuo mūsų senųjų audėjų.

Specialių teorinių pastebėjimų visuma gali būti susijusi su Almyros kūrybos turiniu. Kritikai dažnai pabrėžia feministinį požiūrį – kalbama apie meną, kuriamą moters rankų, jos minčių ir jausmų. Aki-vaizdūs menininkės apmąstymai apie moters vaidmenį šiuolaikinėje visuomenėje. O ar galėtų būti kitaip? Nuostabu, kai vyrai kūrėjai, pavyzdžiui, Tolstojus ar Flaubertas, gilinasi į moters psichikos gelmes, o jaunas vyras lietuviškame internetiniame amatų portale siūlo savo paties megztas riešines. Žinoma, kiekvienas gali laisvai pasirinkti savo meninės veiklos sritį, nepriklausomai nuo lyties, tačiau ar moterys, kad ir kokios emancipuotos jos būtų, vis dar nori kasti pakelės griovius arba virinti vamzdžius pagal seną sovietinę „demokratišką“ darbo pasidalijimo tradiciją? Ir taip, nepaisant visų genderizmo studijų, tekstilės menas yra pirmiausia moterų menas, Tai, žinoma, nereiškia, kad lietuvis Feliksas Jakubauskas ar latvis Peteris Sidaras – blogi tekstilininkai, nes jie – vyrai. Tačiau daug natūraliau, kai mano draugė Almyra kalba apie mūsų tautiečių prijuostes ar mezgimo įpročius, o ne apie mašinos varžtelius. Nes moterys yra moterys. O jos yra ypač puikios tekstilininkės.

Ryga, 2013 m. gegužė

When I meet her on the street or with friends, I first believe I see the ideal of femininity: a gentle smile, calmness and slightly unusual beauty, which harmonises with her rare Lithuanian name, Almyra. When I turn to her works in exhibitions, I immediately realise that I am standing in front of contemporary artworks that boldly and precisely dissect the reality of our times.

Almyra Weigel (née Bartkevičiūtė) is a contemporary artist who comes from the textile world. She is a very broadminded artist who delves into the problems of today’s world, as well as the role of tradition, memory, and habits in an individual’s life. She is interested in the tension between traditional cultural attitudes and the relentless external influences to which contemporary person is constantly exposed.

Almyra was born and grew up in the small town of Prienai, Lithuania. From 1987 to 2001, she studied textile art at the Kaunas faculty of Vilnius Academy of Arts. Her teachers were well-known Lithuanian textile artists Laima Oržekauskienė-Ore, Zinaida Dargienė, Jūratė Petruškevičienė, Danutė Valentaitė. After graduation, she taught at the same faculty and became an associate professor in the Textile Department.

2001, a new phase of the artist’s life began – she moved to Berlin. However, before discussing Almyra’s further work, it is essential to note that many of the ideas she developed in Berlin were born in Lithuania while studying and working at the Vilnius Academy of Arts, Kaunas faculty, Textile Department. At the end of the 20th century, Weigel, together with her colleagues at the department – Laima Oržekauskienė-Ore, Lina Jonikė, Vita Gelūnienė, Loreta Švaikauskienė, Monika Grašienė, Jūratė Petruškevičienė – were still creating the phenomenon of Lithuanian contemporary textiles. They have significantly changed the concept of this art: they refused to think of textiles as a purely everyday, domestic art and moved towards conceptual expression. Lithuanian textile art experienced a creative upsurge and gained international recognition thanks to them.

Almyra Weigel’s contribution to this process is manifold – first, about constant experimentation and developing unseen, completely new techniques. The inclination to experiment emerged in Lithuania, but it has fully erupted while living in Germany. The artist has discovered innovative and unique ways of shaping textile surfaces. These include the “hot glue” technique, “newspaper threads”, and large sculptural cloud forms continually shaped out of printed paper. Handwork, the constant process of research and unexpected formations obtained by combining and recycling, has acquired the meaning of a conceptual artistic activity in her work.

A second significant contribution to contemporary textile art is that Weigel dared to use unconventional textile materials for surface shaping – not yarn, but, for example, used newsprint, glue, pasta or coffee.

The tragicomic story of how one of the first noodle creations was successfully consumed by mice would also fit in here. The work did not survive, but the event provoked reflections on the necessity of art, its eternity or, on the contrary, its transience. Even now, after exhibitions, Almyra burns some of her works, preserves the ashes in a transparent column, and occasionally exhibits them as a new conceptual work entitled *Legacy*. The artist’s work is an intriguing combination of tenderness and radicality. It is also an apt portrait of the contemporary world, which yearns for the good but constantly destroys something.

Almyra Weigel’s third significant contribution to contemporary textiles is her expanded range of themes. She is particularly interested in today’s tensions when tradition and novelty, archaic and modern, individual and mass, real and artificial collide. Her work echoes the current era of difficult emotions, where the beauty, tenderness and goodness of the world can be transformed in the blink of an eye into ideological madness, blood and ruin. However, the artist does not depict very sensual or brutal scenes. Her work is a communicated idea, a message about what she has personally felt and what is essential to more than just her. The installation *Jürgen Thorwald. Es begann an der Weichsel* (2020) (*Jürgen Thorwald. It Began at the Visla*) reflects on the fate of an old German book. The book with unacceptable content, thrown away in a stairwell, was deconstructed and blossomed into a flower meadow in the art installation. It is one of Weigel’s works that reconsiders history.

The artist’s works cover a wide range of themes – from the issues of information, memory and ecology to the inner anxiety of the individual, asking himself in silence: “Am I who I am”? It is not an empty phrase for the artist either. She says: “We must ask ourselves who I am. Am I who I am?”

Almyra Weigel’s work today is conceptual and global, going far beyond the issues of any single country – Lithuania or Germany – and beyond the textile art from which it is based. Most of her works are fusions of her thoughts and handicrafts. Having a background in textiles, she loves and enjoys manual work. However, if that were all it was about, it would have to be about handicrafts that decorate the household. Not so with Weigel. At the beginning of her career, she was looking for an original way to express her view of contemporary femininity, which is very different from that of, for example, the first half of the 20th century. Her object-based works (*Weekly, From the Apron Series: Bridesmaid, Hairdresser, Housewife, Daily Bread*, all 2007) can be read as elegant and melancholic textile novels about the existence

of contemporary women. They consist of light lacework objects entangled in a stretchy adhesive substance. It is a material invented by the artist, a textile structure, given an easily recognisable form close to the human silhouette. The impression of lightness and elegance in these works by Almyra is always pleasing. However, this is only a first impression. Then suddenly, the realisation dawns that those fluttering silhouettes were women’s aprons with the most modern and necessary thing in their pockets: the mobile phone. Ah, the romance is over... In this series of objects, the artist asks: who are these modern women with their aprons and phones? She says that these works speak about female roles in the contemporary world:

“Today, a woman is no longer just a housekeeper but an active member of society. Her apron pocket contains scented handkerchiefs as well as her mobile phone, and her role in the family or at work changes several times a day. So she has to wear a different “apron”, willy-nilly.

These openwork apron-shaped artistic objects are sometimes displayed like clothes. They take on additional meanings in relation to the body, sometimes overtly feminist. One such work is the photograph *Coincidence or Reality?* (2007). It multiplies the image of a young man several times. The work is gently provocative but not angry and encourages reflection on men’s and women’s roles in life.

Almyra Weigel’s *Week* inspired the renowned Lithuanian photographic artist Snieguolė Michelkevičiūtė to create a series of nudes. In these photographs, some of Kaunas’ female artists are recognisable and will be necessary for the historical memory. Although Weigel’s feminist phase in her work is almost over, her contribution to Lithuanian feminist art will remain strong.

I am writing this text after Almyra Weigel’s solo exhibition in Kaunas at the National M. K. Čiurlionis Art Museum (2024). It was an impressive, intellectual and, above all, emotionally impactful exposition of contemporary art. I can say that today, her work is deeply meaningful, speaking about this time and the 21st-century individual. The artist has revealed herself as a contemporary creator – boldly preparing the global reality, the world covered by the threads of information and media. The artist approached this issue around 2010. The question of communication as an interaction with the world, the abundance of information, its need and rejection are no less critical to the artist than the central theme of the previous stage – the search for a woman’s identity.

Few artists can present, in a non-judgmental, non-critical and very distinctive way, their own approach to what thousands of journalists worldwide produce every day. Almyra Weigel constantly migrates between Lithuania and Germany, living amidst two languages. The press

accompanies her because, living in Berlin, there is a constant lack of news about Kaunas and Lithuania. The press is generally readily available when travelling, as stations and aeroplanes – still a living fashion of the civilised world – offer passengers a paper press. For the artist, all this is a source of information and creativity. Lithuanian and German newspapers, with all due respect, are the material for future works of art. It is used directly, like a giant cloth, or re-created by turning it into variegated threads. Weigel began to take a more philosophical approach to textile materials and tools – threads, skeins, knots and interlacing – not only as a matter of textile art but also as symbolic threads that can connect or separate people, thoughts and countries.

Sometimes, the newspaper is a sculptural form and a material for creating new spaces. Using textiles means Almyra can express her position clearly. For example, in the series *This is Lithuania* (2014), the content of a prominent Lithuanian daily newspaper is deliberately hidden under light-coloured threads. What meaning does the artist attach to this? She says: “In this work, I have wrapped the pages of a Lithuanian newspaper with white thread, wishing that the newspaper’s content would become brighter”. According to Almyra Weigel’s concept, different publications reveal different things about us and the environment. *Bild*, for example, is a colourful German newspaper with many illustrations and photos. The artist uses this work to state that the abundance of negative information there overshadows the beautiful colours and asks: “Do we like the black and negative more than the white?” I think another thought of the artist is also critical: “We have to make time to think because the abundance of information that surrounds us can cause inner turmoil. “She describes herself as a person who is actively observing the world and reflecting on the environment. “I embrace all sides of life and believe the light side is stronger than the dark one”. This is an important point – we must believe that the light is stronger than the dark in these difficult times. The pursuit of light and positivity dominates Almyra Weigel’s work, which is significant and vital for today’s people seeking solutions and encouragement.

She creates incredible things out of that newspaper matter. Press clouds – sculptural shapes, bloated newspaper crumples – are newly designed for each exhibition hall. Sometimes, they seem to collapse from above; sometimes, they “climb the walls” like some indestructible mould (*Cloudy*, 2024). Sometimes, according to the artist’s idea, the exhibition visitor can physically enter these clumps of newspaper information to feel what it is like to be submerged in a sea of information. Most viewers enjoy such actions in exhibition halls. However, it is sometimes said that contemporary art is too rational, conceptual and incomprehensible. Weigel’s work is a clear refutation of this opinion. Just look at her work on the feeling of love, *All We Need Is Love* (2021). The viewer is allowed to enter a large-scale installation with red and

grey roses of fantastic size. The visuality created by the artist is highly impactful, spectacular and meaningful. The view engages, surrounds and whispers to everyone: “All we need is love”. John Lennon’s lyrics from a song from 1967 are the key to this twenty-first-century work. This song is boldly interpreted through artistic means, using bright colours, shades of grey, rhythms, light, and shadows. There is no doubt that this installation also contains personal emotional experiences, which, in the sphere of human relationships and the realm of love, are similar everywhere – in the West, the East, Berlin and Kaunas.

Almyra Weigel is a versatile artist. She creates objects and installations and is interested in more than just global issues. She is also drawn to intimate and cosy pursuits – bijouterie – that adorn the world and women. Almyra crafts her accessories from self-made materials. Her pieces are designed for the bold and unpredictable contemporary woman. Functional necklaces, bracelets, rings and earrings in fantastic shapes are surprisingly unique. They look fragile as if made of rose petals, the pearlescent scales of a fish, or perhaps seaweed. However, they result from Almyra’s beloved craftsmanship and innovative technologies –her unique artistic magic, focused on the environment. To wear and enchant. To charm and be charmed.

It is worth noting the significant impact this artist’s works have on other contemporary artists. Almyra Weigel and the contemporary dance theatre *Aura* (led by Birutė Letukaitė) have collaborated enthusiastically for over a decade. Almyra’s installations often serve as inspiration and scenography for dance performances. In 2016, the dance performance *Sotus (Full)* was staged in Körner Park, Berlin, delighting and astonishing all the park visitors. The dancers of *Aura* wore newspaper garments designed by Weigel and moved slowly along the park paths to the rustling of the papers and the rhythm of the music. It was a new vision of the Rococo era, created with contemporary means by two Lithuanian artists and an international dance company.

The relevance, contemporaneity, and attractive visual solutions of Almyra Weigel’s work have been recognised in the art world. She has participated in numerous exhibitions in Germany, the Czech Republic, Latvia, Hungary, Austria and Lithuania. The artist has been awarded the Honorary Diploma of the European Triennial of Textile Art Global Intrigue in Riga (2007), nominated for the Neukölln Art Prize in Berlin (2018), and has received several scholarships from the Lithuanian Council for Culture. She is also a curator of exhibitions and organises presentations of Lithuanian artistic textiles in foreign countries (Dortmund, 2009; Berlin, 2005, 2008; Salzburg, 2000). In 2019, Almyra Weigel became the laureate of the Golden Badge of the Lithuanian Artists’ Union.

EN — PAPER ART WORLDS SABINA MŁODZIANOWSKI

The classic newspaper seems like an old-fashioned relic in an age of digital acceleration, especially regarding the rapid spread of important information. Radio, television and, finally, the internet – each in its own way – have challenged the previous monopoly of printed news and negated its former claim to relevance. However, despite the growing influence of social media and smartphones, the printed newspaper can still be considered highly reliable and attractive. Together with other press, the diversity of articles and opinions in the media indicates a country’s democratic stability and social openness.

Such a political and social status of the press proves that, besides the relevance and importance of its content, the newspaper is a globally distributed product, known to almost everyone deeply rooted in our daily lives due to its many other uses. Countless are the wet shoes that have been stuffed with crumpled newspapers for drying, the food products that have been wrapped in them in several layers, or the walls that have been plastered and the windows sealed with them. The newspaper is an easily accessible, inexpensive material, the purpose of which is no longer just news distribution. Therefore, it is no surprise that modern art has used the newspaper in various ways since its inception – first as a material and then as a medium.

A digression into the history of modernism

Let’s look at the so-called *papier collé*, created in the early 1920s by two Cubist artists, Georges Braque and Pablo Picasso. Often reusing materials, the newspaper is glued directly onto the surface of the painting as a paper cut-out. A good example of this technique is *Bottle of Vieux Marc, Glass, and Newspaper* (1913) by Picasso, now kept in London’s Tate Modern Museum. On the one hand, white paper is the basis of this painting, the bare canvas on which the coloured paper was later glued, cut into shapes, and the individual newspaper fragments. On the other hand, the artist has partially painted over the used paper cut-outs with black paint. The word VIEUX in capital letters on the right side is juxtaposed with the name of the newspaper (LE) FIGARO printed on the left. The type and image, handmade and industrial products, are merged into a single work of art. Just a few years later, the Dadaists would again take up the newspaper as a material and emphasise the aspects of its expression and content even more strongly than the Cubists had before. Alongside Raoul Hausmann, John Heartfield, and Kurt Schwitters, Hannah Höch’s collages from the Weimar Republic period transformed current political events into socially critical images in the form of numerous newspaper and magazine cuttings.

These references clearly show that the newspaper is used in art on at least three levels – as material, form and content. Or, according to art historian Katharina Hoins’ doctoral thesis *Zeitungen. Medien als Material der*

Kunst (Berlin, 2015), as materiality, mediality and semanticity. It should be remembered that newsprint paper, by its very nature, is susceptible to external weather conditions, especially rain, wind and sunlight. It is, in fact, a very crude raw material: it is crumpled, torn, used completely off-target – to start fires or trampled on the ground. And the power of the headlines is inseparable from the paper’s sensitivity. In contemporary art, this property also implies excellent potential for application. New objects can be formed from newspapers using water and glue. Indeed, papier-mâché has been a technique known since the late Middle Ages, to which it adds another artisanal dimension. Moreover, contemporary artists were aware of the fragility and power of this material early on. The newspaper as a whole is rarely integrated into a work of art.

In many cases, the newspaper’s original form must be blackened, perhaps even erased, or directly adapted to a particular statement or message. In this process, the original context and the previous form of the material are often lost, indeed, for the sake of new content or a different form. It is precisely due to this conscious change that the newspaper’s true power and media significance becomes apparent to the viewer.

Threads, Lines, Textures

Almyra Weigel’s use of materials in her work is extremely subtle. Whether it is thread wound from paper or three-dimensional shapes, she transforms newsprint paper into a sensory art object and, at the same time, takes a critical look at today’s news world. Threads are her starting point for exploring the world that revolves around the complex stream of everyday information and media. Her specific aim is the artistic investigation of bodies, materials and working processes in a social and cultural context. Almyra Weigel is not only interested in manual labour but rather in creative activities and form-finding processes that are directly derived from traditional textile crafts such as weaving, spinning or plaiting. She likes to experiment: instead of woollen yarn, she spins paper yarns from small pieces of cut newspaper strips, uses newspaper pages as a starting material for assemblages, or produces wide bands of paper fabric for sculptural objects and costumes. This way, new visual and tactile experiences are created from the original material.

The newspaper symbolically becomes a means of global communication. The artist consciously takes the printed paper as a witness of time at a time when many newspapers in the digital age are worried about their material survival. Her work seems to be a link between two truly incompatible worlds – the vast cosmos of mass media and the contemplative environment of the individual. In essence, two production speeds meet here: the fast flow of news and the slow, almost archaic spinning of threads by hand. The threads of information that constantly weave

life and the world into ever-new stories and the threads from which our clothes are made symbolise cultural connection and social fabric.

Almyra Weigel deliberately sought inspiration from the Lithuanian folk dance *Threads, threads, tangle* and her childhood memories. Her first installation consisted of small wool balls attached to the wall. The yarn was wrapped around pieces of crumpled newspaper, as her grandmother used to do. You could even clearly see the faces from the newspaper photos in some of the cocoons, although their headers were hidden under the yarn. The artist remembers: “After the twisted wool had been used up, the old news would reappear in the remaining newspaper scraps after a long time, suddenly gaining a different meaning in a new context”. In this symbolic imagery of memory, the threads of written narratives merge with actual threads. Like a memory trail, the woollen thread reveals old stories and weaves them into new impressions.

In this case, the space occupied by the exhibit and the time spent exploring the painting are essential. More than 5 metres long, *Speed: 25 metres per hour* consists of several canvases, which are connected, wrapped in parallel weft threads running through the edges of the frames, forming a single frieze. The artist stretches the filigree newspaper threads across the painting from right to left, as if on a loom, but without a corresponding warp. The hand-spun threads hide the illegible text and become a decorative element. Initially, the viewer is most impressed by the overall image of the frieze. The optical nuances of the used newspaper pages are revealed in the compositions of coloured and grey stripes, which, when read horizontally, are perceived as a timeline. The title itself encompasses another level of time. It refers to the artist’s long car trips to her homeland, during which the threads were spun. The title indicates how many metres of newspaper thread were produced per hour.

In the unfinished series *Second Hand News*, the newspaper thread is also a key element in the surface design. Still, a strict compositional principle is followed, where each painting is made from the paper of a specific newspaper or magazine. The individually selected formats and the finest details of the different printing papers provide references to particular print publications such as *Burda*, *FAZ*, *Berliner Zeitung*, *Sudoku* or *Mickey Mouse*. Since the paper threads originated from the corresponding magazine, each painting acquires a specific colour palette from the particular publication and the printed images and texts.

The works in which the artist wraps starched newspaper pages with white or black thread look completely different. Flat thread patterns alternate with geometric grid motifs. The newspaper as a base gradually, layer by layer, disappears in the background of the threads until its content becomes illegible. The wrapping process transforms the flat sheet of paper into a three-dimensional object, a sculptural structure.

At the same time, the threads can be perceived as lines or strokes of a complex drawing. In this way, the artist combines different art genres into one multi-dimensional work. In *This is Lithuania*, the white threads, as bearers of hope for better news, cover the gloomy content of the newspaper distributed on the flight to Lithuania.

In *It's Rainy in the Western Region*, the *Bild* newspaper is used, famous for its large-format colour photographs but mainly for its sensational “black” news. Here, the artist covers a seemingly colourful world with black threads and asks herself whether we like black more than white. The object installation *Read It Yourself* is designed as a composite picture, in which the viewer has to assemble the pages of the Lithuanian daily newspaper *Kauno diena* so that they form the English word NOW.

In these works, Almyra Weigel gives a new aesthetic dimension to the current or even insignificant content of the press. By performing the meditative, time-consuming act of spinning and covering newspaper information, the artist does not only express a reserved attitude towards news. Her hands transform the circumstances of the outside world into an abstract image of global information. The red thread that stretches through the narrative of all her works – the implied central motif – is simultaneously a preoccupation with the corporality: the functioning, thinking and perceiving human body and the form of objects themselves. Her minimalist language leaves plenty of room for personal insights, whether it is the constant hope for a better world or a fresh look at the complex conditions of our political present. In this way, she frees the viewer from the daily assault of information. The flow of images and texts is concentrated into an abstract artistic fabric, a work that reduces news landscapes to abstract coloured, painterly surfaces, to a patchwork without narrative. In the end, all that remains is the essence of thread and line, the format and the colour of the printing ink used, and the light or dark content, a code that determines the primary mood of Almyra Weigel's artworks.

Fabrics and Bodies

The artist's installation *Sotus (Full)*, created for the festival *48 Stunden Neukölln* on the occasion of the 100th anniversary of the neo-baroque Körner Park (2016), in collaboration with the Aura Dance Theatre and the Lithuanian composer Antanas Jasenka, has become a very special, luxurious performance. The installation's title directly translates the festival's motto, *Satt*, into Lithuanian. It refers to today's analogue and digital media information flow, which implies a constant “overload” that overwhelms readers. Baroque is ideal for the installation, as its first critics considered the style “overloaded”, even before it had established itself as a term describing an entire epoch in the history of world culture. Moreover, the Baroque era is considered to be the age of erudition, which helped create the core of many of today's knowledge methods. For example, the emergence of periodicals led to an unprecedented abundance of relevant information. The enormous amount of paper, which Almyra Weigel shaped into an artistically new form, immediately made

the aspect of “oversaturation” tangible. The sheets of prints hung from the ceiling in huge strips, bunched together, merging into a solid mass, transforming the park's conservatory space into a temporary rock grotto. Visitors were invited not only to explore and decipher this structure with their eyes but also to listen to the music and follow the graceful movements of the dancers in the garden. With paper crinolines, they walked nobly around the park, reviving the sensuality of the Baroque period.

Crinolines sewn from luxurious brocades, with their width just blocking the way, eccentric wig-towers, powdered hair, beauty moles – the fashionable and expensive Baroque look. Almyra Weigel imitates this imaginary world by creating costumes out of plain newsprint paper. Thus, presented gigantically, it serves here as a material for sculptural forms of nature and ornate garments and is used in smaller cut-outs as a basis for the dancers' tattoos, which are rich in imagery and text. This contact between the body and information is essential and inseparable for the artist. She emphasised in an interview: “Our bodies are saturated with information, and clothes protect us and communicate non-verbally”. She compares human skin to paper, in the texts of which are our thoughts. Both writing and weaving are cultural techniques based on repetitive hand movements. In the moment of writing, memories, experiences and knowledge are expressed and (re)created. In an anthropological sense, the written line, which becomes a text or an image, and the spinning thread, woven into a fabric, like the trajectories of a dance movement on the ground, are existential traces – both information and ornament at the same time.

In this way, *Sotus (Full)* reveals a bodily-sensory world of experiences in which Baroque abundance and contemporary media are closely related. Today's world of news appears as a gigantic flow of information. The dream of nature being full of life, expressed in the motif of an artificial rock – the grotto – impressively contrasts here with the play of newsprint forms. Light like a cloud, solid like a stone, this art object challenges our imagination and desires while simultaneously criticising today's information overload. The actual “landscape” of print can thus be experienced as a concrete environment in which printed sentences, numbers and images have lost their original meaning. Looking at this enormous amount of illegible paper, the dilemma of the individual in an ever-growing global communication emerges. We are in danger of drowning in the chaos of the daily plurality of opinions. How can we effectively defend ourselves against the global conquest of our living space by the rhetoric of mass media images and texts? How can we get the attention we need for our words and thoughts? In the spirit of “the press as the voice of the people”, the artist, therefore, urges us to be brave, to rediscover the world with a calm gaze and the menuet of “small steps”, as in the Baroque era, to be able to communicate with each other. Heinrich von Kleist advised his friend Otto August Rühle von Lilienstern: “An idea arises when you speak”. It is important to speak for oneself and to verbalise your thoughts gradually. Whether we speak, write or weave, we decide to follow Ariadne's red thread to escape from the labyrinth of a news-flooded world.

EN — VERY PERSONAL OBSERVATIONS on a very personal home exhibition GIEDRĖ BARTALT

I have three things in common with Almyra Weigel: no, not the old German formula of the female trinity (*Kinder, Küche, Kirche*) – not children, not kitchen, and not church. What unites us, more than our underdeveloped inclination for cooking, is our interest in all things textile. There are two other connecting elements – Lithuania and Berlin. Lithuania, our home country, where we had never met before, and Berlin, where we both live today, where we met and became friends. So, the spirit of friendship allows me to call the artist by her first name only.

When Almyra worked as a lecturer at the Vilnius Academy of Fine Arts, Kaunas Faculty, the Textile Department, I studied art history at three prestigious universities in Berlin. I didn't know Almyra then and had little interest in textile art. In studying art history, there is a lot of talk about the precious brocade fabrics depicted in late Gothic paintings and the finely draped draperies in Greek sculpture, and there is a lot of admiration for that if one can talk about emotions in science at all. However, this enthusiasm is not related to the matter itself but to its portrayal, i.e., its execution in paint, stone, and wood – the craftsmanship of painters and sculptors. There is no talk of weavers, embroiderers, or those who created patterns, such as the canonical pomegranate motif, or tailors who made clothes with those ornate late Gothic folds. Similar things happen with many other objects of study if they are not painted, carved, or forged – glass art, goldsmithing, and ceramics. So don't believe art historians when they try to explain textile art to you, especially if they come from Berlin and have not worked as research assistants in a museum of applied art. They do not know many things.

Because such arts do not unfold through seminars or lectures, haptic and sensual elements are challenging to convey in a slide show or PowerPoint presentation. Such arts need to be touched, picked up, and even smelled. One has to try to trace the path of the materials used. This does not mean that I want to encourage you to touch Almyra's work necessarily. But the eye, guided by the senses, also has something similar to tactile sensations. Looking at a wool carpet, it is not difficult to imagine a flock of sheep; on a hand-woven linen kerchief, the linen can blossom into the most wonderful colors of the sky.

The viewer is captivated by the haptics, the material, and the masterful execution of Almyra's objects. And how gratifying it is not to hear the obligatory “I can do it too, and my five-year-old son can do it even better” from the democratic art experts milling around. No, those who claim to have been inspired to paint, draw, photograph, and film from nowhere are no match for Almyra. After the workshop sessions she was glad to offer, many soon realised that not everyone is commanded by a higher power to use a hot glue gun. And it is highly doubtful whether there would be any candidates at all for the energy- and time-consuming task of working with thread without any modern technical tools.

Much has been written about the use of materials in Almyra's work. This is also true of much of Lithuanian contemporary textile art, recognized outside the country as highly innovative. The Textile art departments of Vilnius Academy of Fine Arts and its Kaunas Faculty have an exceptional reputation. Almyra studied and taught in Kaunas. The Biennial of Textile Art has gained significant importance in this city. Almyra is also a welcome participant there. Other Lithuanian textile artists (mostly women) do not limit their creative practice to fabrics or threads. And if there is embroidery there today, it is, for instance, on metal, iron, or photographs. Among other things, it is woven with wires or hair. Coffee, dust, and hot glue are also used. Amateur enthusiasts and professional art critics are amazed at this variety, open to all materials, where everything is possible. This is not surprising to me. Imagine you are attending a car show or on the road looking at the latest car models. You might be surprised by the unusual design or the technical innovations, but would you compare these chassis with horse-drawn carriages or carts?

For centuries, they have been a means of movement and transport. Today, German tourists are shocked when they see horse-drawn carriages on an almost empty motorway in Lithuania or on country roads in Latvia. Something similar happens to me – certainly in the most positive sense – when I walk into Laima Kaugure's studio in Riga. Women at the loom?! Such a thing still exists! After all, weaving, embroidery, or knitting is the authentic textile. And Almyra? Her delicate hot glue threads are interwoven into a fabric whose ornamental layers are equal to the finest precious lace, the royal haute couture fabric. In this respect, Almyra is technically a world away from our old peasant weavers.

A set of specific theoretical observations can be linked to the content of Almyra's Art. Critics often emphasize the feminist approach here – this includes art that comes from the hands of a woman, her thoughts, and feelings. The artist's reflections on the role of women in contemporary society are evident. And could it be otherwise? It is wonderful when male artists, such as Tolstoy or Flaubert, delve into the depths of the female psyche while a young man offers his knitted wristbands on a Lithuanian online craft portal. Of course, everyone is free to choose their artistic field, regardless of gender, yet do women, no matter how emancipated, still want to dig ditches by the roadside or weld pipes under the old Soviet ‘democratic’ division of labor practice? And yes, despite all the gender studies, textile art is primarily women's art, which does not mean, naturally, that Feliksas Jakubauskas from Lithuania or Peteris Sidas from Latvia are bad textile artists since they are men. But it is much more natural for my friend Almyra to talk about the aprons or knitting habits of our compatriots rather than about the machine screws. Because a woman is a woman is a woman. As for women, they are particularly excellent textile artists.

Riga, May 2013

Wenn ich sie irgendwo auf der Straße oder im Freundeskreis treffe, glaube ich als erstes, dass ich das Ideal der Weiblichkeit sehe: ein sanftes Lächeln, Ruhe und eine etwas ungewöhnliche Schönheit, die mit ihrem in Litauen seltenen Namen Almyra harmoniert. Wenn ich mich ihren Arbeiten in Ausstellungen zuwende, wird mir sofort klar, dass ich vor Werken zeitgenössischer Kunst stehe, die mutig und exakt die Realität unserer Zeit durchleuchten, ja präparieren.

Almyra Weigel (Bartkevičiūtė) ist eine zeitgenössische Künstlerin, die der Welt der Textilkunst entstammt. Sie ist eine Künstlerin mit einem Weitblick, die sich in ihrem Schaffen sowohl mit den Problemen der heutigen Welt als auch mit der Rolle von Traditionen, Erinnerung und Lebensgewohnheiten des Einzelnen befasst. Die Künstlerin interessiert sich für das Spannungsfeld zwischen traditionellen kulturellen Haltungen und den unerbittlichen äußeren Einflüssen, denen der moderne Mensch ständig ausgesetzt ist.

Almyra Weigel ist in Litauen, in der Stadt Prienai, geboren und aufgewachsen. Von 1987 bis 2001 studierte sie Textilkunst an der Abteilung der Kunstakademie Vilnius in Kaunas bei der Professorin Laima Oržekauskienė. Nach ihrem Abschluss arbeitete sie als Dozentin an der gleichen Fakultät.

Im Jahr 2001 begann ein neuer Abschnitt in ihrem Leben – Almyra zog nach Berlin. Bevor wir jedoch auf Almyras weitere Arbeit eingehen, ist es wichtig zu erwähnen, dass viele Almyra Weigels Ideen, die sie in Berlin entwickelt hat, aus Litauen stammen, als sie an der Kaunasser Fakultät für Textilkunst der Kunstakademie Vilnius studierte und arbeitete. Zusammen mit ihren Kolleginnen (Laima Oržekauskienė, Lina Jonikė, Vita Gelūnienė, Loreta Švaikauskienė, Monika Grašienė, Jūratė Petruškevičienė) erarbeitete Almyra Weigel bereits Ende des 20. Jahrhunderts das Phänomen der zeitgenössischen litauischen Textilkunst. Sie alle haben das Konzept der Textilkunst entscheidend verändert, indem sie sich geweigert haben, Textilkunst als eine rein alltägliche, häusliche Kunst zu betrachten und sich den konzeptuellen Ausdrucksformen zugewendet haben. Auf diese Weise führten sie die litauische Textilkunst zu einem kreativen Aufschwung und zur internationalen Anerkennung.

Almyra Weigels persönlicher Beitrag zu diesem Prozess ist ein mehrfacher: Zum einen ist es das ständige Experimentieren und die Erschaffung von noch nicht gesehenen, völlig neuen Techniken. Ihre Neigung zum Experimentieren entstand in Litauen und entwickelte sich vollends als sie in Deutschland lebte. Die Künstlerin hat innovative und einzigartige Wege zur Gestaltung von textilen Oberflächen entdeckt. Dazu gehören die „Heißklebertechnik“, „Zeitungsfäden“ und große skulpturale Wolkenformationen, die immer wieder neu aus

bedrucktem Zeitungspapier geformt werden. Die Handarbeit, ein ständiger Prozess der Suche und unerwartete, durch neue Verbindungen und Überarbeitungen entstandene Formfindungen haben im Schaffen Almyra Weigels die Bedeutung konzeptueller künstlerischer Tätigkeit erhalten.

Der zweite bedeutende Beitrag zur zeitgenössischen Textilkunst besteht darin, dass Almyra Weigel es gewagt hat, nicht traditionelle textile Materialien für die Oberflächengestaltung zu verwenden, nicht Garne, sondern beispielsweise Zeitungspapier, Klebstoff, Nudeln oder Kaffee. An dieser Stelle wäre die tragikomische Geschichte passend, wie eine der ersten Arbeiten aus Nudeln erfolgreich von ... Mäusen vertilgt wurde. Das Werk hat nicht überlebt, aber das Ereignis hat eine Reflexion über die Wichtigkeit und Langlebigkeit der Kunst oder, im Gegenteil, ihre Vergänglichkeit ausgelöst. Auch heute noch verbrennt Almyra Weigel nach Ausstellungen manche ihrer Werke, bewahrt die Asche in einer durchsichtigen Säule auf und stellt sie gelegentlich als eine neue Konzeptarbeit unter dem Titel *Nachlass* aus. Das Schaffen von Almyra Weigel ist eine faszinierende Kombination aus Zärtlichkeit und Radikalität. Es ist auch ein treffendes Porträt der heutigen Welt, die sich nach dem Guten sehnt, aber ständig etwas zerstört.

Almyra Weigels dritter wichtiger Beitrag zur zeitgenössischen Textilkunst ist ihr erweitertes Themenspektrum. Sie interessiert sich sehr für die Spannungen, die entstehen, wenn heutzutage Tradition und Neuheit, Archaisches und Modernes, Individuum und Masse, Echtes und Gekünsteltes aufeinandertreffen. Almyra Weigels Werk spiegelt die gegenwärtige Epoche schwieriger Emotionen wider, in der sich die Schönheit, die Zärtlichkeit, die Güte der Welt in einem Augenblick in ideologischen Wahnsinn, Blut und Ruin verwandelt werden können. Die Künstlerin stellt jedoch keine sentimentalen oder brutalen Szenen dar. Ihr Werk ist eine klar kommunizierte Idee, eine Botschaft darüber, was sie persönlich empfunden hat und was nicht nur ihr allein wichtig ist. So in der Installation *Jürgen Thorwald. Es begann an der Weichsel* (2020) wird das Schicksal eines alten deutschen Buches reflektiert. In einem Treppenhaus weggeworfen, ein Buch von einem nicht mehr aktuellen Schriftsteller und einem inakzeptablen Inhalt wurde dekonstruiert. In der künstlerischen Installation ist es zu einer Blumenwiese erblüht. Dies ist eines der Werke von Almyra Weigel, in dem die Geschichte neu reflektiert wird.

Almyra Weigels Schaffen deckt ein breites Spektrum an Themen ab, von Fragen der Information, des Gedächtnisses oder der Ökologie bis hin zur inneren Unruhe des Individuums, wenn man sich selbst in aller Stille befragt: „Bin ich der, der ich bin?“ Auch für die Künstlerin selbst ist dies keine leere Phrase. Sie sagt:

„Wir müssen uns fragen, wer ich bin, ob ich bin, wer ich bin, wir müssen Zeit zum Nachdenken finden, damit die Fülle und Vielfalt der Informationen uns nicht in die innere Verwirrung führt. Ich bin eine Künstlerin, die ihre Umgebung beobachtet und reflektiert, die alle Seiten des Lebens annimmt und glaubt, dass die helle Seite stärker ist als die dunkle.“

Almyra Weigels Schaffen ist heute konzeptuell und global. Es geht weit über die Themen eines einzelnen Landes – Litauens oder Deutschlands – und der Textilkunst, von der Almyra sich inspirieren ließ, hinaus. In den meisten Werken von Almyra Weigel verschmelzen ihre Gedanken und ihre Handarbeit. Da sie aus der Textilkunst kommt, liebt und genießt sie die Handarbeit. Würde es aber nur darum gehen, wäre hier die Rede vom Kunsthandwerk zur Verschönerung des Alltags. Im Fall Almyra Weigels ist das anders. Zu Beginn ihrer künstlerischen Tätigkeit beschäftigte sie sich mit dem Thema der weiblichen Identität und suchte nach einer originellen Art und Weise, ihre Sicht zur heutigen Weiblichkeit zum Ausdruck zu bringen, die sich sehr von der des frühen 20. Jahrhunderts unterscheidet. Zu Beginn wurde das Thema der weiblichen Identität erforscht. Almyra Weigels objektartige Arbeiten (*Die Wochenschürze, Aus der Serie der Schürzen: Braut, Friseurin, Hausfrau, Tägliches Brot*, alle 2007) können als elegante und melancholische Textilnovellen über die Existenz der modernen Frau gelesen werden. Sie bestehen aus leichten, feingespinnenen Objekten, die aus einer zähflüssigen Klebersubstanz dicht verwoben sind. Es handelt sich um eine Materie, die von der Künstlerin geschaffen wurde – eine textile Struktur. Sie erhält eine leicht erkennbare Form, die einer menschlichen Silhouette nahe kommt. Der Eindruck von Leichtigkeit und Eleganz in diesen Arbeiten von Almyra Weigel ist immer wieder erfreulich. Aber das ist nur ein erster Eindruck. Dann dämmert plötzlich die Erkenntnis, dass es sich bei den wehenden Silhouetten um die Schürze einer Frau handelt, mit dem modernsten und notwendigsten Gegenstand in der Tasche – mit dem Mobiltelefon. Ah, die Romantik ist vorbei... In der oben erwähnten Serie von Objekten schien die Künstlerin zu fragen, wer sind denn diese modernen Frauen mit ihren Schürzen und Mobiltelefonen. Sie sagt, es sind künstlerische Arbeiten über die Rolle der Frau in der heutigen Welt:

„Heute ist die Frau nicht mehr nur Hausfrau, sondern ein aktives Mitglied der Gesellschaft. In ihrer Schürzentasche befinden sich nicht nur duftende Taschentücher, sondern auch Mobiltelefone. Und die Rolle der Frau in der Familie oder im Beruf wechselt mehrmals am Tag. Das bedeutet, dass sie freiwillig oder unfreiwillig immer wieder ihre „Schürzen“ wechseln muss.

Diese feingespinnenen schürzenförmigen Objekte werden auch als Kleidungsstücke ausgestellt. In Bezug auf den Körper erhalten sie zusätzliche, manchmal offenkundig feministische Bedeutungen. Eine

solche Arbeit ist die Fotografie *Zufall oder Realität?* (2007). Darin ist das Bild eines jungen Mannes mehrfach multipliziert worden. Das Werk ist leicht provokativ, aber nicht böse, es regt einfach zum Nachdenken über die Rollen von Mann und Frau im Leben an.

Almyra Weigels *Die Wochenschürze* inspirierte die berühmte litauische Fotokünstlerin Snieguolė Michelkevičiūtė zu einer Serie von Aktfotos. Auf diesen Fotografien sind einige der Kaunasser Künstlerinnen zu erkennen, und dies wird einmal für das Gedächtnis der Geschichte wichtig sein. Obwohl die feministische Phase im Werk von Almyra Weigel vorbei zu sein scheint, wird ihr Beitrag zur litauischen feministischen Kunst wichtig bleiben.

Ich schreibe diesen Text nach der Einzelausstellung von Almyra Weigel im Nationalkunstmuseum M. K. Čiurlionis in Kaunas (2024). Es war eine beeindruckende, intelligente und vor allem emotional berührende Ausstellung zeitgenössischer Kunst. Ich stelle fest, dass ihr Schaffen aktuell von tiefem Sinn ist, wenn man über die heutige Zeit und über den Menschen des 21. Jahrhunderts spricht. Mit dieser Ausstellung hat sich Almyra Weigel als eine zeitgenössische Künstlerin gezeigt, die kühn eine globale Realität untersucht, eine Welt, die von Fäden der Information und Medien umwoben ist. Dem Thema der Kommunikation hat sich die Künstlerin um 2010 angenähert.

Die Frage der Kommunikation als Interaktion mit der Welt, die Fülle der Information, der Bedarf danach und deren Ablehnung sind für die Künstlerin nicht weniger wichtig als das Hauptthema der vorherigen Etappe – die Suche nach weiblicher Identität.

Es gibt nur wenige Künstler, die in der Lage sind, ohne Ärger, ohne Kritik, aber auch sehr eigenständig ihre eigene Sicht darauf zu präsentieren, was Tausende von Journalisten auf der ganzen Welt jeden Tag erschaffen. Almyra Weigel wandert ständig hin und her zwischen Litauen und Deutschland und lebt inmitten von zwei Sprachen. Die Presse begleitet sie, denn im Berliner Leben fehlt es ständig an Nachrichten über Kaunas und Litauen. Auf Reisen ist die Presse in der Regel leicht verfügbar, da Bahnhöfe und Flugzeuge – wie es in der zivilisierten Welt immer noch Mode ist – den Passagieren Papierpresse anbieten. Für Almyra Weigel ist all dies sowohl eine Quelle der Information als auch die des Schaffens. Litauische und deutsche Zeitungen sind, bei allem Respekt vor ihnen, das Material für zukünftige Kunstwerke. Sie werden direkt verwendet wie riesige Stoffvorlagen oder neu erschaffen durch die Verarbeitung zu bunten Fäden. Almyra Weigel begann textile Materialien und Werkzeuge – Fäden, Garne, Knoten und Verflechtungen – philosophischer zu betrachten, nicht nur als Material für die Textilkunst, sondern auch als symbolische Fäden, die Menschen, Gedanken und Länder verbinden oder trennen können.

In einigen Fällen ist für die Künstlerin die Zeitung nicht nur das Material für skulpturale Formen und für die Erschaffung neuer Räume. Durch den Einsatz textiler Mittel kann sie eine starke persönliche Position zum Ausdruck bringen. So zum Beispiel in der Serie *Das ist Litauen* (2014) wird der Inhalt einer großen litauischen Tageszeitung bewusst unter hellen Fäden versteckt. Welche Bedeutung gibt die Künstlerin dieser Arbeit? Sie sagt: „In diesem Werk habe ich die Seiten einer litauischen Zeitung mit weißem Faden umwickelt und mir gewünscht, dass der Inhalt der Zeitung heller wird. Laut Almyra Weigels Konzept werden durch verschiedene Arten der Druckpresse unterschiedliche Dinge über uns selbst und unsere Umwelt offenbart. *Die Bild-Zeitung* zum Beispiel ist eine bunte deutsche Zeitung mit vielen Illustrationen und Fotos. Almyra Weigel nutzt das daraus entstandene Werk zur Feststellung, dass die Fülle negativer Informationen dort die schönen Farben überschattet und fragt: „Mögen wir Schwarz und Negativ mehr als Weiß?“ Ich denke, ein anderer Gedanke der Künstlerin ist ebenfalls wichtig, wenn sie sagt: „Wir müssen Zeit zum Nachdenken finden, denn die Fülle an Informationen um uns herum kann zur inneren Unruhe führen“. Sie beschreibt sich selbst als jemanden, der die Welt aktiv beobachtet und über seine Umgebung nachdenkt. „Ich nehme alle Seiten des Lebens an und glaube, dass die helle Seite stärker ist als die dunkle“. Dies ist ein wichtiger Punkt – in diesen schwierigen Zeiten müssen wir daran glauben, dass das Licht stärker ist als die Dunkelheit. Das Schaffen von Almyra Weigel ist vom Streben nach Licht und Positivität geprägt – dies ist von Bedeutung und wichtig für die heutigen Menschen, die nach Lösungen und Unterstützung suchen.

Aus dieser Zeitungsmaterie schafft Almyra Weigel unglaubliche Dinge. Zeitungswolken – skulpturale Formen, dickbäuchige Knittergebilde aus Zeitungspapier – werden für jeden Ausstellungsraum neu konzipiert. Manchmal scheinen sie von oben herabzustürzen, manchmal „klettern sie die Wände hoch“, wie eine Art unzerstörbarer Schimmelpilz (*Bewölkt*, 2024). In einigen Fällen, so die Idee der Künstlerin, kann der Ausstellungsbesucher körperlich in diese Klumpen von Zeitungsinformationen hinein gehen, um zu spüren, wie es ist, in ein Informationsmeer einzutauchen. Den meisten Betrachtern gefällt diese Art von Aktion in Ausstellungsräumen. Dennoch heißt es manchmal, die zeitgenössische Kunst sei zu rational, konzeptuell und unverständlich. Almyra Weigels Schaffen ist eine klare Widerlegung dieser Meinung. Man betrachte nur ihre Installation über das Gefühl der Liebe (*Alles, was wir brauchen, ist Liebe*, 2021). Der Betrachter darf eine groß angelegte Installation mit roten und grauen Rosen von fantastischer Größe betreten. Das von Almyra Weigel geschaffene Visuelle ist sehr wirkungsvoll, es ist effektiv und bedeutungsvoll zugleich. Der Anblick fesselt, umhüllt und flüstert jedem zu: „Alles, was wir brauchen, ist Liebe“. Der Text von John Lennon aus dem Jahr 1967 ist der Schlüssel zu diesem Werk des einundzwanzigsten Jahrhunderts. Die Künstlerin interpretiert den Song kühn mit den Mitteln der bildenden Kunst, nutzt leuchtende Farben und Grautöne, Rhythmen, Licht und Schatten aus. Es besteht kein Zweifel, dass diese Installation auch persönliche sinnliche Erfahrungen enthält, die im Bereich menschlicher Beziehungen,

im Bereich der Liebe überall ähnlich sind, im Westen und im Osten, in Berlin und in Kaunas.

Almyra Weigel ist eine vielseitige Künstlerin. Sie arbeitet nicht nur mit Objekten und Installationen, hat Interesse nicht nur an globalen Problemen. Sie interessiert sich auch für gemütliche, intime Dinge wie Modeschmuck, der die Welt und die Frauen wirklich schmückt. Almyra Weigel kreiert Schmuck aus Materialien, die sie selbst herstellt. Er ist für die mutige und unberechenbare moderne Frau gedacht. Funktionelle Halsketten von phantastischen Formen, Armbänder, Ringe und Ohrringe sind überraschend einzigartig. Sie sehen zerbrechlich aus, als wären sie aus Rosenblüten, den Perlmutterschuppen eines Fisches oder vielleicht aus Seetang gefertigt. Tatsächlich aber sind sie das Ergebnis von Almyras liebevoller Handarbeit und durch sie entdeckten Technologien. Sie sind der ganz besondere Zauber der Künstlerin, den sie an ihre Umwelt richtet. Tragen und bezaubern. Faszinieren und bewundern.

Es lohnt sich an die starke Wirkung zu erinnern, die das Werk von Almyra Weigel auf andere zeitgenössische Künstler ausübt. Almyra Weigel und das moderne Tanztheater *Aura* (Regisseurin Birutė Letukaitė) arbeiten seit mehr als zehn Jahren zusammen. Die Installationen von Almyra werden zur Inspiration für die Tanzperformances und deren Szenografie. Die Tanzperformance *Satt* (2016) wurde im Berliner Körner Park aufgeführt, begeisterte und überraschte alle Besucher des Parks. Die Tänzerinnen von Aura trugen von Almyra Weigel entworfene knisternde Kleidung aus Zeitungspapier und bewegten sich langsam zur Musik über die Parkwege. Es war eine völlig neue Vision des Rokokozeitalters, die mit zeitgenössischen Mitteln von zwei litauischen Künstlerinnen und einem internationalen Tänzerensemble geschaffen wurde.

Almyra Weigels Aktualität, Modernität und attraktive visuelle Lösungen wurden in der Kunstwelt wahrgenommen. Sie hat an zahlreichen Ausstellungen in Deutschland, der Tschechischen Republik, Lettland, Ungarn, Österreich und Litauen teilgenommen. Sie wurde mit dem Ehrendiplom der Europäischen Triennale für Textilkunst „Globale Intrige“ in Riga (2007) ausgezeichnet, für den Neuköllner Kunstpreis in Berlin (2018) nominiert und erhielt mehrere Stipendien des Litauischen Kulturrates. Almyra Weigel ist auch Ausstellungskuratorin und hat Präsentationen litauischer Textilkunst organisiert (Dortmund, 2009, Berlin, 2005, 2008, Salzburg, 2000). 2019 wurde Almyra Weigel mit der Goldenen Plakette des Litauischen Künstlerverbandes geehrt.

DE — ALMYRA WEIGEL – Zeitungen und andere Fäden SABINA MLODZIANOWSKI

Ich kenne Almyra schon länger und beobachte mit großem Interesse ihre eindrucksvolle, künstlerische Beschäftigung mit Körpern, Materialien und Arbeitsprozessen im sozialen und kulturellen Kontext. Dabei geht es ihr nicht nur im engen Sinne um die manuelle Arbeit, sondern vielmehr um Tätigkeiten und Formfindungsprozesse, die sich direkt aus dem traditionellen Textilhandwerk ableiten, wie etwa das Weben, Spinnen oder Flechten. Aus den für die Textilkunst eher ungewöhnlichen Materialien, wie etwa Heißkleber oder Zeitungspapier schafft sie neue ästhetische Erfahrungen, ohne dabei den Blick auf die Tradition zu verlieren. Ich weiß noch ganz genau, als ich sie das erste Mal im Atelier besucht habe, und sie gerade an ihren neusten Kunstwerken aus Zeitungspapier gearbeitet hat. So zeigte sie mir im Detail, wie sie Papierfäden aus kleingeschnittenen Zeitungsstreifen fabriziert. Die Idee kam ihr im Urlaub aus der Not, da sie kein Garn dabei hatte. Dort hat sie zum ersten Mal aus Zeitungen, die sie am Strand aufgelesen hat, eigenes Papiergarn hergestellt. Später tat sie es öfters auf Reisen, beim Autofahren auf dem Beifahrersitz oder beim Warten auf den nächsten Flug, um der verbrachten Zeit einen zusätzlichen Sinn zu verleihen.

Ich bin fasziniert davon, wie in Almyra Weigels Kunst die vielfältigen Bezüge von Textil, Text und Textur miteinander verwoben werden. Aus einem ursprünglichen Mangel entstehen völlig neue optische und haptische Erfahrungen. Ihre Bilder wirken wie die Schnittstelle zweier Welten – die der Massemedien und die des Individuums. Im Grunde begegnen sich hier zwei Geschwindigkeiten: die des schnellen, stetigen Nachrichtenflusses aus den Zeitungen und die der langsamen, fast archaischen Geste des manuellen Garnwickelns. Beide, seien es die Fäden der Information, die permanent das Leben und die Welt zu neuen Geschichten verweben oder die Garnfäden, aus denen unsere Kleidung besteht, beide symbolisieren eine kulturelle Verbindung, ein soziales Geflecht.

Das heutige Leben ist ohne das Wort: Netz oder Vernetzung nicht mehr denkbar. Anders formuliert, wir denken in Mustern und Stoffen, es ist uns bewusst, dass wir im Leben alle mit einander verstrickt, verwoben oder verkettet sind. Unsere Welt, unsere Kultur und Kommunikation basiert wesentlich auf einem Gemeinschaftsdenken, wo jeder Teil eines größeren Zusammenhangs ist. Es ist also nicht verwunderlich, dass Wörter wie Netz und Faden tief in unserem Sprachgebrauch verwurzelt sind, eine zutiefst metaphorische sowie allegorische Bedeutung besitzen, die über ihre eigentliche Materialität hinausweist. Es reicht sich zum Beweis die aktuellen Titelschlagzeilen der Nachrichten anzuschauen: „Krisendiplomatie für Ukraine am seidenen Faden“, „An diesem dünnen Faden hängt Griechenland“, „Die SPD hat den roten Faden verloren“. Ein alter Aphorismus aus dem 19. Jahrhundert lautet: Der Faden des Lebens hängt stets am Faden des Todes. Ohne Fäden gäbe es keine wärmende und schützende Kleidung, die sich wie eine

zusätzliche Membran zwischen den nackten Körper des Menschen und seiner rauen Außenwelt schiebt. Philosophisch ausgedrückt: Kleidung und Textil gelten als wesentliche Kriterien unserer Zivilisations- und Evolutionsgeschichte.

Der Faden bildet somit den Ausgangspunkt von Almyra Weigels Beschäftigung mit einer aus dem täglichen Gewirr von Informationen und Medien umspinnenen Welt. Die Zeitung dient symbolisch hier als globales Kommunikationsmittel. Und es wirkt fast so, als ob die Künstlerin ganz bewusst das bedruckte Papier als Zeitzeugnis benutzt, wo momentan so manche Zeitung im digitalen Zeitalter um ihre Existenz bangen muss. Doch schon in der Kultur der Inkas diente der verknotete, gefärbte Faden als Kommunikationsmedium (das Khipu), um ökonomische, demografische Daten sowie persönliche Geschichten übermitteln zu können. Almyra Weigel hat sich darüber hinaus vom litauischen Volkstanz: „Faden, Faden wickel dich auf...“ und ihrer Kindheitserinnerung inspirieren lassen. So bestand ihre erste Installation aus kleinen Wollknäueln, die sie an der Wand befestigte. Zwei dieser Knäuel hängen hier im Eingangsbereich der Ausstellung. Garn oder Wolle wurden auf abgerissene Stücke zerknüllter Zeitung aufwickelt, wie es früher ihre Oma zur Hause tat. Bei manchen dieser entstandenen Kokons sind sogar deutlich Gesichter von Zeitungsfotos zu sehen, deren Kommentare jedoch unter dem gewickelten Garn verborgen bleiben. Die Künstlerin erinnert sich: „Hat man irgendwann die Wolle aufgebraucht, so kamen manchmal nach langer Zeit wieder Zeitungsfetzen mit alten Nachrichten zum Vorschein, die plötzlich im neuen Kontext eine neue Bedeutung bekamen“.

Die Objekte in der Ausstellung lassen sich in zwei Gruppen unterteilen. Bei der einen benutzt die Künstlerin den aus Zeitungs- bzw. Zeitschriftenpapier gesponnenen Faden und spannt diesen dicht einander auf die Leinwand zwischen dem Rahmen auf. Auf diese Weise entstand die über 5 m lange Arbeit *Die Geschwindigkeit: 25 Meter pro Stunde*, deren Fäden während der langen Autofahrten in die Heimat gedreht wurden. Die unlesbaren Textfäden werden so zum dekorativen Element reduziert. Die farbigen Nuancen der verschiedenen Zeitungen sind so im Bild zusammengefügt, dass man deren horizontal rasende Geschwindigkeit, wie einen Pfeil wahrnimmt. Die Komposition *Nachrichten aus zweiter Hand* besteht aus mehreren Bildern, deren Größe eins zu eins dem Format der jeweiligen Zeitung bzw. Zeitschrift, wie Burda, FAZ, Micky Maus entspricht und nur aus den Papierfäden der jeweiligen Zeitschrift besteht. Damit erhält jedes Bild eine charakteristische Farbigkeit, die sich aus der verwendeten Papierfarbe und den darauf gedruckten Bildern und Texten ergibt.

Ganz anders präsentieren sich Arbeiten, wo die Künstlerin gestärkte Papierbögen der Zeitung mit weißen oder schwarzen Fäden umwickelt.

Flach aufgelegte Muster aus Fäden wechseln sich mit geometrischen Rastermotiven ab. Die Zeitung als Unterlage verschwindet dabei Schicht für Schicht allmählich im Hintergrund, bis deren Inhalte nicht mehr lesbar sind. Durch den Prozess des Wickelns verwandelt sich das ebene Blatt Papier in ein dreidimensionales Objekt, in ein skulpturales Gebilde. Zugleich lassen sich die Fäden als Linien oder Schraffuren einer komplexen Zeichnung verstehen. Auf diese Weise gelingt es der Künstlerin, verschiedene Kunstformen zu einem mehrdimensionalen Werk zu verknüpfen.

In der Arbeit *Das ist Litauen* sind es weiße Fäden als Hoffnungsträger besserer Nachrichten, die den tristen Inhalt der im Flugzeug nach Litauen verteilten Zeitung verdecken. Die Arbeit *In der Westregion regnerisch* beschäftigt sich mit der Bildzeitung, die zwar für ihre großformatigen, bunten Bilder bekannt ist, jedoch hauptsächlich sensationslustige, „schwarze“ Nachrichten veröffentlicht. Hier verdeckt die Künstlerin die scheinbar bunte Welt mit schwarzen Garnfäden und fragt sich, ob wir das Schwarze mehr als das Weiße mögen? Die Objektinstallation *Lese es selbst durch* ist schließlich wie ein Puzzle angelegt, wo der Betrachter die Seiten der Zeitung *Kauno diena* so anordnen soll, bis sich ein Wort in Gänze ergibt.

Abschließend könnte man sagen, dass Almyra Weigel den relevanten oder auch belanglosen Inhalten der Pressewelt eine neue ästhetische Dimension verleiht. Durch den meditativen, zeitlich dauernden Akt des Spinnens und durch das Überdecken der Inhalte schafft die Künstlerin nicht nur einen distanzierten Blick auf die Nachrichtenwelt. Ihre handwerkliche Tätigkeit verwandelt die äußeren Umstände der Welt zu einem abstrakten Bild. Der rote Faden, der sich durch die gesamte Erzählung ihrer Werke zieht – ihr implizites Hauptmotiv –, ist zugleich eine Beschäftigung mit der Körperlichkeit: mit dem denkenden Körper, dem tätigen Körper, dem wahrnehmenden Körper, und dem der Objekte. Ihre minimalistische Sprache lässt Raum für Assoziationen. Sei es die Hoffnung auf eine bessere Welt, oder sei es eine neue Perspektive auf so manche unmöglichen Zustände unserer aktuellen politischen Gegenwart. Sie enthebt so den Betrachter vom Informationszwang der alltäglichen Wahrnehmung. Der Bild- und Schriftfluss verdichtet sich zu einem abstrakten Kunstgewebe, zu einer Bildform, wo die Nachrichtenlandschaften zu einer rein farbigen, malerischen Oberfläche, zum antinarrativen Geflecht reduziert werden. Es bleibt zum Schluss nur die Essenz des Fadens und der Linie, das Format und das Kolorit der verwendeten Druckfarbe, die hellen oder dunklen Inhalte übrig, die wie ein Code die Grundstimmung von Almyra Weigels Kunstwerken bestimmen.

Folgen wir diesem roten Faden der Ariadne, um aus dem Labyrinth unserer von Nachrichten überfluteten Welt zu entkommen. Und sei es nur für den heutigen Abend. In diesem Sinne wünsche ich Ihnen eine künstlerisch erhellende und zugleich informationsreiche Ausstellung.

DE — SEHR PERSÖNLICHE NOTIZEN über eine sehr persönliche Ausstellung GIEDRĖ BARTELT

Mit Almyra Weigel verbindet mich dreierlei: nein, nicht die alte Dreifaltigkeitsformel der Frauen: nicht die Kinder, die Kirche oder die Küche. Obwohl – die Küche: wir sind, so denke ich, beide nicht so leidenschaftlich dabei. Ich hoffe, Almyra nimmt mir Offenbarungen solcher Art nicht übel. Stärker als diese schwach ausgeprägte Neigung zum Kochen eint uns das Interesse für alles Textile. Zwei andere verbindende Elemente sind Litauen und Berlin. Litauen – unsere Heimat, in der wir aber einander noch nicht begegnet sind und Berlin, wo wir beide heute zu Hause sind, dort haben wir uns kennen gelernt und Freundschaft geschlossen. So sei hier auch im freundschaftlichen Umgang nur die Nennung des Vornamens der Künstlerin meinerseits erlaubt.

Als Almyra an der Kunstakademie Kaunas am Fachbereich Textilkunst ihre Tätigkeit als Dozentin ausübte, habe ich in Berlin an drei ehrwürdigen Universitäten Kunstgeschichte studiert. Damals kannte ich Almyra noch nicht und interessierte mich kaum für Textilkunst. Zwar hat man während des Kunstgeschichtsstudiums die kostbaren Brokatstoffe der spätgotischen Malerei und die fein plissierten Draperien der griechischen Skulptur beachtet, ja sogar bewundert, falls man von Emotionen in der Wissenschaft sprechen darf. Aber diese Begeisterung galt nicht den Objekten selbst, sondern ihren Abbildungen, also deren Ausführung in Farbe, Stein, Holz – dem Können der Maler und der Bildhauer. Nie ging es um Weber, Sticker oder diejenigen, die die Muster erfanden, wie etwa das kanonische Motiv der Granatäpfel, oder um die Schneider, die die Gewänder in diese prachtvollen Falten der Spätgotik legten. Ähnliches geschah mit vielen anderen Objekten während des Studiums, die nicht gemalt, geschnitzt oder gemeißelt waren – mit Glaskunst, Goldschmiede, Keramik. So glauben Sie keinem Kunsthistoriker, der Ihnen Textilkunst erklären will, zumindest dann nicht, wenn er aus Berlin kommt und nicht gerade als wissenschaftlicher Mitarbeiter an einem Kunstgewerbemuseum tätig ist. Wir haben einfach keine Ahnung davon.

Denn solche Künste erschließen sich nicht durch Seminare oder Vorlesungen. Haptisches und Sinnliches ist in einer Diashow oder einer Powerpointpräsentation nur schwer zu vermitteln. Es muss berührt, angefasst, sogar errochen werden. Dem Entstehungsweg der verwendeten Materialien soll nachgegangen werden. Das heißt nicht, dass ich Sie hiermit zum Anfassen der Werke von Almyra auffordern möchte. Aber das geistige Auge besitzt so etwas wie einen Tastsinn. So kann man sich doch bei der Betrachtung eines Wollteppichs nicht schwer eine Herde molliger Schafe vorstellen, ein handgewebter Leinenschal kann Flachs in herrlichsten Himmelsfarben erblühen lassen.

Das Haptische, die Materie, die Kunstfertigkeit der Ausführung sind es, die in den Objekten Almyras ihren Betrachter bestechen. Und wie

froh ist man, wenn man dabei das obligatorische „Ich kann es auch und mein fünfjähriger Sohn kann es besser“ des allgegenwärtigen demokratischen Kunstexpertentums nicht vernimmt. Nein, diejenigen, die eine Eingebung aus dem Nichts für Malen, Zeichnen, Fotografieren und Filmen zu empfangen glauben, sind keine Konkurrenz für Almyra. Nach einem Workshop, den die Künstlerin gern anbietet, wird man schnell feststellen, dass die Verwendung einer Heißklebepistole nicht jedem von höheren Kräften befohlen wird. Und ob sich überhaupt Kandidaten für die kraft- und zeitraubende Arbeit mit dem Garn ohne jegliche moderne technische Hilfsmittel finden würden, sei dahingestellt.

Viel und mit Staunen wurde über die Materialverwendung im Werk von Almyra geschrieben. Dies betrifft auch den Großteil aller zeitgenössischen Textilkunst aus Litauen, die als besonders innovativ über die Landesgrenzen hinaus bekannt ist. Einen besonderen Ruf genießen die Fachbereiche für Textilkunst an den Kunstakademien in Kaunas und Vilnius. Almyra hat in Kaunas studiert und dort unterrichtet. Wirklich international und groß ist die Textilkunst-Biennale in Kaunas geworden. Auch dort ist Almyra als Teilnehmerin gern gesehen und immer präsent. Dabei lassen sich auch andere litauischen Textilkünstlerinnen (meist sind es Frauen) in ihren Arbeitsmaterialien nicht nur auf Stoff, Garn oder Faden einengen. Und falls dort heute gestickt wird, so beispielsweise auf Metall, Eisen oder Fotografien. Gewebt wird u. a. mit Drähten oder Haaren. Auch Kaffee, Staub, Heißkleber kommen zum Einsatz. Interessierte Laien und profilierte Kunsthistoriker bestaunen diese alles zulassende offene Vielfalt. Mich allerdings verwundert sie nicht. Stellen Sie sich vor, Sie besuchen eine Automobilausstellung oder betrachten am Straßenrand die neuesten Automodelle. Vielleicht werden Sie über das ungewöhnliche Design oder technische Innovationen staunen, aber würden Sie diese Fahrgestelle mit Pferdekutschen oder Pferden vergleichen?! Jahrhunderte lang sind sie ein Bewegungs- und Transportmittel gewesen. Heute versetzt deutsche Touristen ein Pferdewagen auf einer wenig befahrenen Autobahn in Litauen oder einer Landstraße in Lettland in einen Schock. Ähnliches passiert mir – eindeutig im positivsten Sinne, wenn ich das Studio von Laima Kaugure in Riga betrete. Frauen am Webstuhl?! Dass es so etwas noch gibt?! Aber Weben, sticken oder stricken ist die eigentliche Textilkunst. Und Almyra? Ihre feinen Heißkleberfäden bilden doch nichts Anderes als eine Art Gewebe, das in seinen ornamentalen Schichten der feinsten kostbaren Spitze nahe kommt, dem Königsmaterial der Haute Couture. Hier hat sich Almyra sehr weit von unseren alten bäuerlichen Weberinnen entfernt.

Ein weiterer theoretischer Beobachtungskomplex bezieht sich auf das Inhaltliche im Werk Almyras’. Nicht selten haben die Schreibenden

den feministischen Ansatz betont, denn es geht ja auch um die Kunst, die einer Frauenhand, ihren Gedanken und Gefühlen entstammt. Die Rede ist von der Reflexion der Frauenrolle in der heutigen Gesellschaft durch die Künstlerin. Aber kann es auch anders sein? Erstaunlicher finde ich, wenn Männer als Künstler, etwa Tolstoi oder Flaubert, sich in die Tiefen der Frauenpsyche begeben, oder wenn ein junger Mann in einem litauischen Kunsthandwerkerinternetportal selbst gestrickte Pulswärmer mit Perlen anbietet. Natürlich ist jedem unabhängig vom Geschlecht sein künstlerisches Tätigkeitsfeld frei gestellt, aber möchten dennoch Frauen, egal wie emanzipiert sie sich fühlen, nach alter sowjetischer Arbeitsteilungstradition Graben am Straßenrand schippen oder Heizungsrohre schweißen?! Und so ist auch die Textilkunst, allen Gender Studies zum Trotz, eine Frauenkunst, was natürlich nicht heißt, dass der Litauer Feliksas Jakubauskas oder der Lette Peteris Sidars als Männer schlechte Textilkünstler sind. Jedoch viel selbstverständlicher ist, wenn meine Freundin Almyra von den Schürzen oder Strickgewohnheiten unserer Landsfrauen und nicht von Schrauben einer Maschine erzählt. Denn eine Frau ist eine Frau ist eine Frau. Und Frauen sind besonders gute Textilkünstlerinnen.

Riga, im Mai 2013

📷 — Darius Petrus

LT — **Debesuota II, 2024**
 Interaktyvi instaliacija. Lietuviški ir vokiški laikraščiai, garso grotuvas
 Garsus įrašinėjo Almyra Weigel ir Vida Kaluza, garsą montavo Arnas Akelaitis, 2013

EN — **Cloudy II, 2024**
 Interactive installation. Lithuanian and German newspapers, sound player.
 Sound recording by Almyra Weigel and Vida Kaluza, sound editing by
 Arnas Akelaitis, 2013

📷 — Audrius Kapčius

DE — **Bewölkt II, 2024**
 Interaktive Installation. Litauische und deutsche Zeitungen, Soundplayer.
 Tonaufnahme von Almyra Weigel und Vida Kaluza, Tonbearbeitung von
 Arnas Akelaitis, 2013

LT — **Sotus**, 2016
 Instaliacija ir šokio performansas,
 Šokio parkas, Berlynas
 Šokio teatro AURA
 Choreografija – Birutė Letukaitė,
 Instaliacija ir kostiumai – Almyra Weigel,
 Muzika – Antanas Jasenka,
 Vaizdo įrašas – Linas Burneika

EN — **Sotus (Full)**, 2016
 Installation and dance performance,
 Körnerpark, Berlin
 AURA Dance Theater
 Choreography by Birutė Letukaitė,
 Installation and costumes by Almyra Weigel,
 Music by Antanas Jasenka,
 Video by Linas Burneika

DE — **Sotus (Satt)**, 2016
 Installation und Tanzperformance, Körner-
 park, Berlin
 AURA Dance Theater
 Choreografie von Birutė Letukaitė,
 Installation und Kostüme von Almyra Weigel,
 Musik von Antanas Jasenka,
 Video von Linas Burneika

LT — **Kasdieninė duona, 2007**

Erdvinė instaliacija. Duona, karšti klėjai, dažai
*Vieni alksta, kiti turi turį per daug. Prijuostėse įminti
 pėdsakai iš duonos trupinių*
 Ø 300 cm

EN — **Daily Bread, 2007**

Space installation. Bread, hot glue, spray paint
*Some are hungry, others have too much. Traces out of
 bread crumbs are stomped into aprons*
 Ø 300 cm

DE — **Tägliches Brot, 2007**

Rauminstallation. Brot, Heißkleber, Sprühfarbe
*Manche haben Hunger, andere haben zu viel.
 Fußspuren von Brotkrümeln finden sich auf Schürzen*
 Ø 300 cm

LT — **Atsitiktinumas ar tikrovė?** 2007
Fotografija, 240 x 80 cm

EN — **As Luck Would Have It,** 2007
Photography, 240 x 80 cm

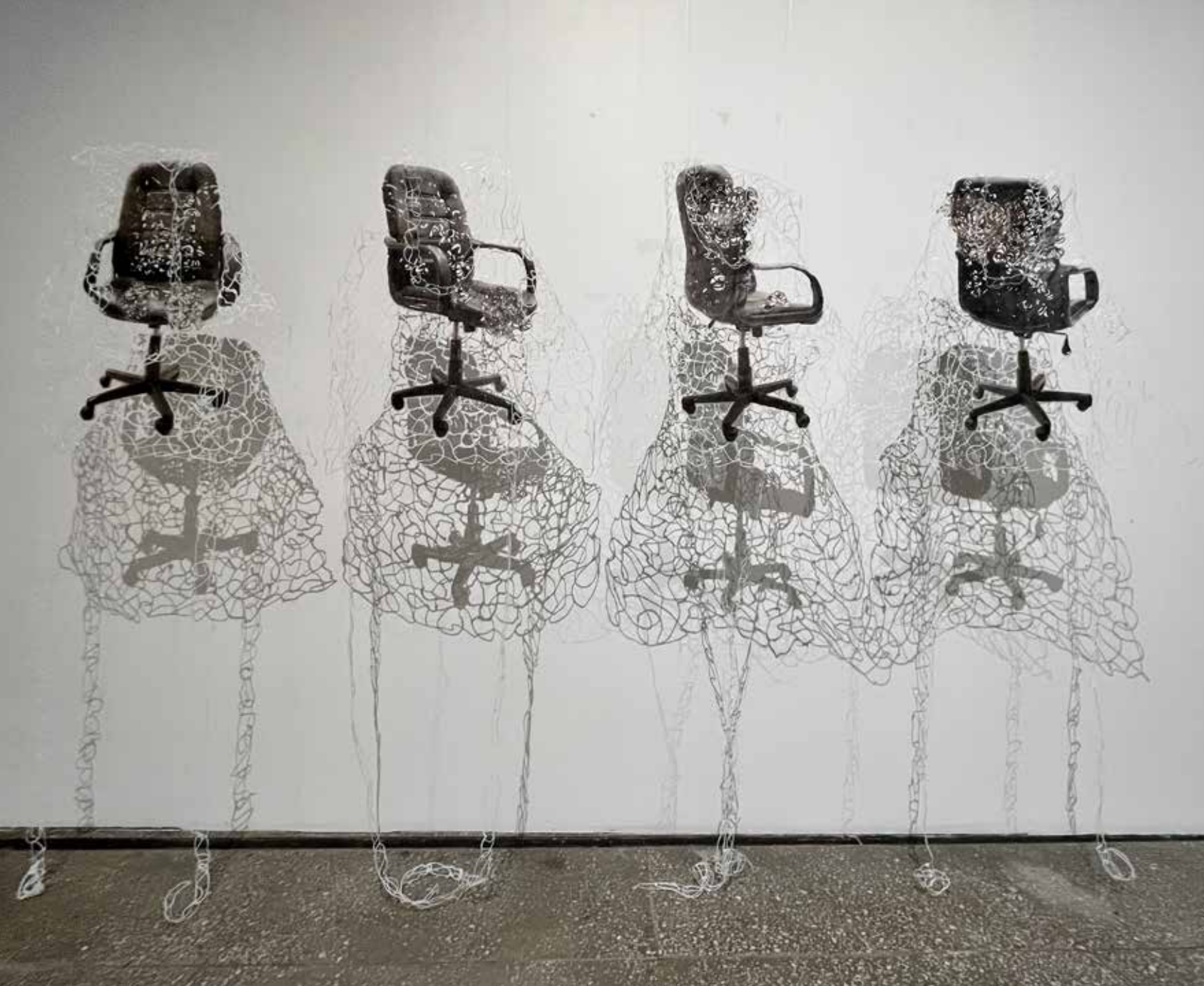
DE — **Wenn der Zufall so will,** 2007
Fotobild, 240 x 80 cm

LT — **Tarnyboje**, 2009
Karšti klijai, prieskoniai, 80 × 30 × 150 cm

EN — **In Service**, 2009
Hot glue, spices, 80 × 30 × 150 cm

DE — **Im Einsatz**, 2009
Heißkleber, Gewürze, 80 × 30 × 150 cm

LT — **24 valandos, 2010**
 Erdvinė instaliacija. Karšti klijai, popieriaus atspaudai
 Atkurta 2023 m., 4 dalys, 170 × 60 × 30 cm

EN — **24 Hours, 2010**
 Spatial installation. Hot glue, paper decal
 Recreated in 2023, 4 parts, 170 × 60 × 30 cm

DE — **24 Stunden, 2010**
 Rauminstallation. Heißkleber, Abdruck von Papier
 Im Jahr 2023 neu erstellt, 4 Teile, 170 × 60 × 30 cm

LT — **Savaitėlė, 2007**

Erdvinė instaliacija. Karšti kilijai, purškiami dažai
Atkurta 2023 m.

Net jei laikomės tradicinių gyvenimo būdo, aprangos
ir dizaino stilių, visur paplitusios nūdienos komuni-
kacijos priemonės visiškai persmelkia mūsų egzis-
tenciją. Šie visuotiniai bendravimo būdai yra ne tik
vienas iš mūsų gyvenimo aspektų, bet iš tikrųjų – gy-
viškai svarbi mūsų gyvenimo tema ir leitmotyvas,
kad ir kur gyventume.

7 dalys, 300 × 80 × 20 cm

EN — **Week Apron Set, 2007**

Spatial installation. Hot glue, spray paint
Recreated in 2023

Even if we adhere to a traditional life style and
to traditional styles of clothing and design, the
omnipresent modes of communication of our time
are completely pervading our existence. These
worldwide means of communication are not only
one aspect of our life amongst others, but in fact
they are the most vital topic and the leitmotif of our
life, wherever we live.

7 parts, 300 × 80 × 20 cm

DE — **Wochenschürzen, 2007**

Räumliche Installation. Heißkleber, Sprühfarbe
Neu erstellt im Jahr 2023

Auch wenn wir äußerlich an traditionellen Formen und Lebens-
weisen festhalten möchten oder sogar tatsächlich daran fest-
halten, so sind wir doch vollständig von den gegenwärtigen
Kommunikationsmöglichkeiten unserer Zeit durchdrungen.
Diese weltweiten Kommunikationsformen stellen nicht nur
einen singulären Teil unseres Lebensstils dar, sondern sie sind
vielmehr der zentrale Inhalt und das Leitmotiv unseres Lebens,
wo auch immer wir leben.

7 Teile, 300 × 80 × 20 cm

LT — **Prieš ir po. Fotosesija, 2007**
7 nuotraukų ciklas. Fotografė – Snieguolė Michelkevičiūtė. Fotosesija vyko galerijoje „Balta“ Kaune, modeliai – kolegės tekstilininkės. 7 dalys, 40 × 50 cm

EN — **Before and After. Photo Session, 2007**
Series of 7 photographs by Snieguolė Michelkevičiūtė. The photoshoot took place in gallery „Balta“, in Kaunas. Models – fellow female textile artists. 7 parts, 40 × 50 cm

DE — **Vorher und nachher. Fotosession, 2007**
Serie von 7 Fotografien von Snieguolė Michelkevičiūtė. Das Fotoshooting fand in der Galerie „Balta“, Kaunas statt. Die Modelle sind Textilkünstlerinnen. 7 Teile, 40 × 50 cm

LT — **Visa, ko mums reikia, yra meilė**, 2021
Interaktyvi instaliacija. Laikraščiai, akriliniai dažai.
Kauno paveikslų galerija, 2024

EN — **All We Need Is Love**, 2021
Interactive installation. Newspapers, acrylic paint.
Kaunas Picture Gallery, 2024

DE — **Alles, was wir brauchen, ist Liebe**, 2021
Interaktive Installation. Zeitungen, Acrylfarbe.
Kaunas Bildergalerie, 2024

LT — **VISA, KO MUMS REIKIA, YRA MEILĖ**
IRENA ŪLKEKUL

Kartą gyveno sodininkas. Jo valdose žydėjo nuostabios rožės. Su metais jos vis gražėjo – augo ir stiprėjo, sugerdamos Motulės Žemės joms dovanojamas žinias. Tačiau laikui bėgant jos vis mažiau paisė Motulės Žemės patikėtų paslapčių, įsivaizduodamos, kad pačios viską žino daug geriau. Ir štai atėjo pavasaris. Jis paliko jų pumpurus bespalvius. Jos augo, žydėjo, tačiau gyvybe pulsuojančių spalvų taip ir neįgavo. Tai pasikartoto ir antraisiais, ir trečiaisiais metais. Jų žiedai, o ir stiebai likdavo tiesiog pilki. Su kiekviena diena rožės vis labiau nusiminė, kol visiškai neteko vilties, kad kas nors galėtų pasikeisti. Jos vis greičiau seno, linko ir vyto.

Vieną dieną pasklido gera žinia: priešais esančiuose laukuose visos rožės švyti sodriu purpuru. Tą naujieną paskleidė vėjas.

„Ar jis ką sakė apie raudonas rožes?“ – kaip banga nuvilnijo per rožyną. „Ten turbūt darbuojasi kitas sodininkas, jo dėka rožės įgyja spalvą ir žydi amžinai“, – mintijo rožės.

„Tą sodą prižiūri Dangiškasis sodininkas. Iškelkite galvas! Jūs iškart pamatysite jo sodą ir atpažinsite jame kaip veidrodyje save“, – tęsdamas šlamėjo vėjas.

„Ką jis pasakė? Ką jis pasakė?..“ – žinia sukėlė sąmyšį tarp rožių.

„Jei tik Jūs gebėtumėte pakelti akis į viršų!.. Galiu atskleisti Jums vieną paslaptį, padėsiančią tai padaryti: Jūs turite pamilti pačios save. Tik tuomet pavyks pakelti galvą į dangų“, – Dangiškojo sodininko mintis atkartoto vėjas.

Visos rožės išgirdo jo patarimą. Kiekviena iš jų galėjo jo paklausti. Tačiau ne visos juo patikėjo. Tos, kurios patikėjo ir kurioms pavyko pažvelgti į viršų, tuojau pat prisipildė raudonio ir žydėjo nepraradamos savo įstabios spalvos iki pat gilios žiemos.

Tos, kurios nepatikėjo vėjo žodžiais ir nė nepabandė pažvelgti į viršų, greitai nužydėjo ir neteko gyvasties, taip ir nepažinusios tikrojo gyvenimo skonio.

Tereikia nukreipti akis į Dangiškąjį sodininką – ir pavirsi nuostabia rože, o tavo gyvenimas taps visavertis, prilįgstantis amžinajam gyvenimui.

EN — **ALL WE NEED IS LOVE**
IRENA ÜLKEKUL

Once upon a time there was a gardener. On his property, beautiful roses bloomed. As the years went by, they grew stronger and more beautiful, absorbing the knowledge Mother Earth gave them. However, as time passed, they paid less and less regard to the secrets entrusted to them by Mother Earth, imagining that they themselves knew better. And then spring came. It left their buds colourless. They grew, they blossomed, but they never took on the colour that pulsed with life. This happened again in the second and third year. Their flowers, and even their stems, remained just grey. With each passing day, the roses grew more and more upset, until there was no hope at all that anything could change. They were getting old, drooping and wilting faster.

One day, the good news spread: all the roses in the opposite fields were glowing in rich purple. These news was spread by wind.

"Did he say anything about red roses?" as a wave swept over the rose garden. "There must be another gardener working there, due to him the roses get their colour and bloom forever", the roses pondered.

"This garden is tended by the Heavenly Gardener. Lift up your heads! You will instantly see his garden and recognise yourself as in a mirror", continued rustling wind.

"What did he say? What did he say?..." the message caused a stir among the roses.

"If only you could look up!... I can tell you a secret that helps you do that: You must come to love yourself. Only then you will be capable of lifting your head up to the sky", the wind echoed the thoughts of the Heavenly Gardener.

All the roses heard his advice. Each of them could have listened to him. But not all of them believed him. Those that did, and managed to look up, immediately filled up with scarlet and bloomed until late winter, never losing their magnificent colour.

Those who did not believe the words of the wind and didn't even attempt to look upwards, quickly withered away and became lifeless, without ever having known the true taste of life.

By turning your eyes to the Heavenly Gardener, you will emerge as a wonderful rose, while at the same time your life will be full-fledged, matching that of eternal life.

DE — **ALLES, WAS WIR BRAUCHEN, IST LIEBE**
IRENA ÜLKEKUL

Es war einmal ein Gärtner. In seinem Garten wuchsen prächtige Rosen. Sie wurden von Jahr zu Jahr schöner, waren kräftig, wuchsen schnell und füllten sich mit all dem Wissen, welches Mutter Erde ihnen schenkte. Mit der Zeit jedoch wurden sie hochmütig. Sie achteten immer weniger auf die Geheimnisse der Mutter Erde und meinten, alles besser zu wissen, bis ein Frühling kam, in welchem die Knospen grau blieben. Sie gediehen und blühten zwar weiter, aber eine lebensfrohe Farbe blieb ihnen verwehrt. Das geschah auch im zweiten und im dritten Jahr. Sie blieben grau. Mit jedem Tag wurden die Rosen trauriger und verloren jede Hoffnung auf eine Veränderung. Dadurch alterten sie und welkten noch schneller.

Eines Tages aber verbreitete der Wind eine gute Botschaft, die Hoffnung verhiess: Auf einem gegenüberliegenden Feld würden alle Rosen in einem satten Rot erstrahlen.

„Sprach der Wind von roten Rosen?“ – wie ein Meer rauschte es durch den Rosengarten hindurch. „Es liegt bestimmt an einem anderen Gärtner! Dank ihm bekommen die Rosen diese wunderbare Farbe und blühen ewig“, dachten die grauen Rosen.

„Hebt Eure Köpfe hoch und erblickt den Garten des himmlischen Gärtners! Wie in einem Spiegelbild werdet Ihr Euch darin erkennen.“ – setzte rauschend der Wind fort.

„Was hat er gesagt? Was hat er gesagt?“ – Die Nachricht versetzte die Rosen in Aufruhr.

„Ach könntet Ihr Euren Blick doch nur nach oben richten! Das Geheimnis ist einzig und allein: Lernt Euch selbst zu lieben! Erst dann kann der Blick zum Himmel gelingen,“ wiederholte der Wind im Vorbeisausen.

Jede Rose hörte seinen Rat. Jede Rose konnte ihm folgen. Nicht jede jedoch glaubte an ihn. Diejenigen, die daran glaubten und denen der Blick nach oben gelang, färbten sich im Nu rot und blühten bis in den tiefen Winter hinein, ohne an der prächtigen strahlenden Farbe einzubüßen.

Diejenigen, die den Worten des Windes keinen Glauben schenkten und auch keinen Versuch unternahmen, nach oben zu blicken, verblühten sehr schnell und waren tot, ohne das Leben in all seiner Pracht kennen gelernt zu haben.

Man braucht nur seinen Blick auf den Himmlischen Gärtner auszurichten, um sich in eine wunderschöne Rose zu verwandeln und ein erfülltes Leben zu erlangen, welches dem ewigen Leben gleicht.

📷 — Audrius Kapčius

LT — **Čia Lietuva, 2014**

Dienraštis „Lietuvos rytas“, siūlai
Grįžtant į Lietuvą lėktuvu, dažnai patenka į rankas
lietuviška spauda. Šiame kūrinyje užvyniojau ją baltais
siūlais, linkėdama, kad laikraščio turinys prašviesėtų.
16 dalių, 58 × 42 cm

EN — **This Is Lithuania, 2014**

Lithuanian daily newspaper *Lietuvos rytas*, yarn
Returning to Lithuania by plane I often come across
Lithuanian press. I wrapped it in white thread,
wishing the newspapers content to become lighter.
16 parts, 58 × 42 cm

DE — **Das ist Litauen, 2014**

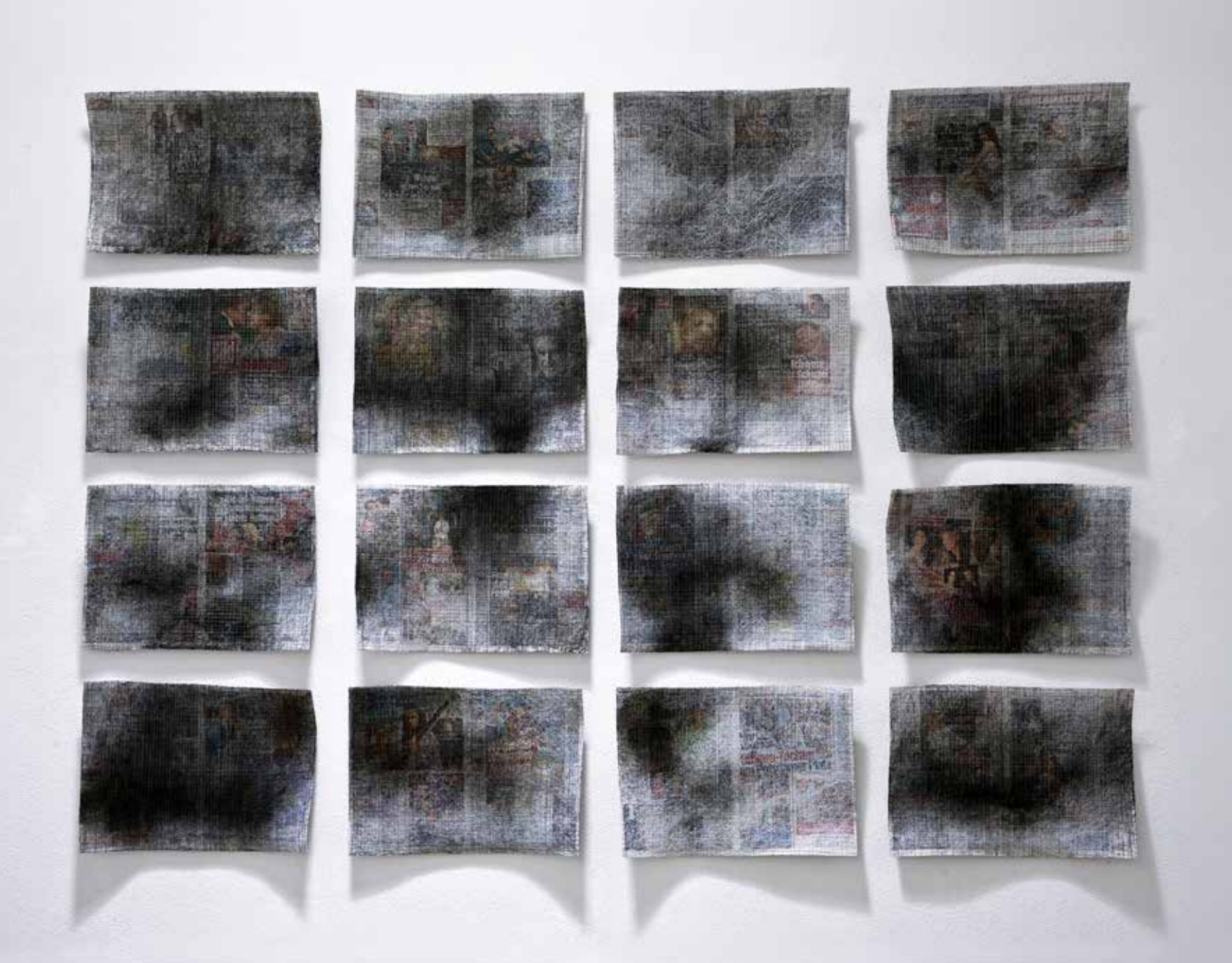
Litauische Tageszeitung *Lietuvos rytas*, Garn
Im Flugzeug unterwegs nach Litauen bekommt man
oft litauische Presse zum Lesen. Ich umwickele die
Zeitungen mit weißen Fäden – man möchte ihren
Inhalt etwas heller gestalten und erleben.
16 Teile, 58 × 42 cm

LT — **Perskaityk pats, 2013**
 Dienraštis „Kauno diena“, siūlai
Laikraštįje siūlais išryškintas žodis pradingsta, vis naujai išdėliojant puslapius. Žiūrovui paliekama galimybė pačiam skaityti ir žaisti su tekstu.
 16 dalių, 58 × 42 cm

EN — **Read It Yourself, 2013**
 Lithuanian daily newspaper *Kauno diena*, yarn
The word highlighted with threads in the newspaper disappears as the pages are rearranged anew. The viewer is left to read and play with the text.
 16 parts, 58 × 42 cm

DE — **Lese es selbst durch, 2013**
 Die Zeitung *Kauno diena*, Fäden
Mit Hilfe von Fäden verschwindet das auf den Zeitungsseiten hervorgehobene Wort bei der immer neuen Anordnung der Seiten. Der Betrachter erhält damit die Möglichkeit, selbst seinen Text zu lesen.
 16 Teile, 58 × 42 cm

LT — Vakarinuose rajonuose lietus, 2014

Vokiškas dienraštis „Bild“, siūlai
„Bild“ – labai spalvotas vokiškas laikraštis su daugybe paveikslukų. Deja, problemų ir negatyvios informacijos gausa nustumia spalvas. Juodą mėgstame labiau už baltą?
 16 dalių, 57 × 80 × 10 cm

EN — Rain in the Western Areas, 2014

German daily tabloid *Bild*, yarn
Bild is a very colourful German newspaper with many pictures. Unfortunately, the colours are overshadowed by the breadth of problems and negative information. Do we prefer black over white?
 16 parts, 57 × 80 × 10 cm

DE — In der Westregion regnerisch, 2014

Die Zeitung *Bild*, Fäden
Dies ist eine sehr bunte deutsche Zeitung mit vielen kleinen Bildern. Leider wird diese Farbigkeit durch die Vielzahl der Probleme und einen Großteil negativer Information stark gedämpft. Mögen wir Schwarz mehr als Weiß?
 16 Teile, 57 × 80 × 10 cm

LT — **Jei tu gyvas, atplauk balta pieno puta, 2017**
Estiški, latviški, lietuviški dienraščiai, siūlai
Atplaukti „balta pieno puta“ arba „juoda kraujo puta“ – tai poetiška, bet aštri metafora iš pasakos „Eglė žalčių karalienė“, kalbanti apie meilę ir likimo nepermaldaujamumą. Šiame kūrinyje išvedu paralelę su trijų Baltijos respublikų istorija 1990-aisiais. Skirtingai nuo pasakos veikėjo Žilvino tragiško likimo, Lietuva, Latvija ir Estija išliko, pasiekė krantą „balta pieno puta“. Trys tautos gyvos, jų kalbos gyvos, o likimai susipynę.
15 dalių, 125 × 280 × 10 cm

EN — **If You're Alive, Float Back as a White Foam of Milk, 2017**
Estonian, Latvian, Lithuanian dailies, yarns
To float back "as a white foam of milk" or "as a black foam of blood" is the poetic but incisive metaphor of inexorable fate in the fairy tale "Eglė the Queen of Serpents" which is very well known in the Baltic region. Different from the tragic fate of the main figure Žilvinas in this famous fairy tale, Estonia, Latvia and Lithuania survived. They were able to reach the shore "as a white foam of milk". The three nations are alive, as well as their languages are. The "foam white as milk" is every day there.
15 parts, 125 × 280 × 10 cm

DE — **Wenn du lebst, schwimme zurück wie ein weißer Milchschaum, 2017**
Estnische, lettische, litauische Tageszeitungen, Fäden
Zurück zu schwimmen „wie ein weißer Milchschaum“ oder „wie ein schwarzer Schaum aus Blut“ ist die poetische, aber prägnante Metapher des unerbitlichen Schicksals im Märchen „Eglė, die Königin der Schlangen“, das im Baltikum sehr bekannt ist. Anders als das tragische Schicksal der Hauptfigur Žilvinas in diesem berühmten Märchen überleben Estland, Lettland und Litauen. Sie konnten das Ufer leben, sowie ihre Sprachen. Der „Schaum weiß wie Milch“ ist dort jeden Tag.
15 Teile, 125 × 280 × 10 cm

LT — **Atgimimas**, 2015
Laikraštiniai siūlai, drobė
„Atgimimas” – ir mūsų, ir laikraščių naujas gyvenimas.
3 dalys, 70 × 50 cm

EN — **Rebirth**, 2015
Newspaper threads, canvas.
“Rebirth” – a new life for us and for newspapers.
3 parts, 70 × 50 cm

DE — **Wiedergeburt**, 2015
Zeitungsfäden, Leinwand.
„Wiedergeburt” – ein neues Leben für uns und
für Zeitungen
3 Teile, 70 × 50 cm

LT — **Greitis: 25 m/val., 2013–2014**

Laikraštiniai siūlai, drobė

Šiuos siūlus dažniausiai sukau kelionių metu iš sukarpytų laikraščių juostelių. Taip įprasmindavau kelionių laiką sėdėdama automobilyje, traukinyje ar oro uoste. Vienam 70 x 50 cm paveikslui sunaudota 158 m siūlų.

8 dalys, 50 x 70 cm

EN — **Speed: 25 m/h, 2013–2014**

Newspaper thread on canvas

I used to twist the threads from cut strips of newspapers during my travels. It's how I used to make meaning of my travel time, sitting in the car, on the train or at the airport. One 70 x 50 cm piece uses 158 m of thread.

8 parts, 50 x 70 cm

DE — **Die Geschwindigkeit: 25 Meter pro Stunde, 2013 – 2014**

Zeitungsfasern, Leinwand

Die Fäden habe ich meist während meiner Reisen aus Streifen von zerschnittenen Zeitungen gedreht. Auf diese Art habe ich der im Auto, Zug, Flugzeug oder auf dem Flughafen verbrachten Zeit Sinn verliehen. Für ein 70 x 50 cm großes Bild benötigt man etwa 158 Meter Fäden.

8 Teile, 50 x 70 cm

📷 — Algimantas Barzdžius

LT — **Žinios iš antrų rankų, 2013–2014**

Laikraščiniai siūlai, drobė

Leidiniai: „La Gazetta dello Sport“, „Kauno diena“, „Der Spiegel“, „Mickey Mouse Magazine“, „Berliner Zeitung“, „Ekonomika Lt“, „Žmonės“, „Berliner Kurier“, „Frankfurter Allgemeine“, „Hürriyet“, „Sudokoheft“, „Time“, „Bild“, „Süddeutsche Zeitung“.

Kiekvienas atskiras paveikslas – tai kažkada buvęs spausdintos informacijos leidinys, laikraštis arba žurnalas. Paveikslų dydžiai atitinka spaudos leidinių dydžius. Paviršiaus struktūra naujai perteikia turinį.

Skirtingi dydžiai

EN — **Second Hand Knowledge, 2013–2024**

Newspaper threads on canvas

Publications: *La Gazetta dello Sport*, *Kauno diena*, *Der Spiegel*, *Mickey Mouse Magazine*, *Berliner Zeitung*, *Ekonomika Lt*, *Žmonės*, *Berliner Kurier*, *Frankfurter Allgemeine*, *Hürriyet*, *Sudokoheft*, *Time*, *Bild*, *Süddeutsche Zeitung*.

Each individual picture is a former print publication, newspaper or magazine. The sizes of the artworks correspond to the sizes of the print publications. The structure of the surface conveys the content in a new way.

Dimensions variable

DE — **Nachrichten aus zweiter Hand, 2013–2014**

Zeitungsfäden, Leinwand

Publikationen: *La Gazetta dello Sport*, *Kauno diena*, *Der Spiegel*, *Mickey Mouse Magazine*, *Berliner Zeitung*, *Ekonomika Lt*, *Žmonės*, *Berliner Kurier*, *Frankfurter Allgemeine*, *Hürriyet*, *Sudokoheft*, *Time*, *Bild*, *Süddeutsche Zeitung*.

Jedes einzelne Bild ist eine ehemalige Drucksache – Zeitung oder Zeitschrift. Die Bildgröße entspricht der Größe einzelner Drucksachen. Die Oberflächenstruktur wiedergibt den Inhalt neu.

Größe variabel

📷 — Almyra Weigel

LT — I-IŠ, 2023

Susmulkinti eurų banknotai, drobė, klijai
Pinigų srautai nesustabdomi ir nekontroliuojami. Jie nuolat yra šalia, kartais labai arti, kartais toli, bet visada mūsų mintyse ir visad mus supančiame pasaulyje. Siekiame pinigų, bet dažnai nepasiekiame nieko, o kartais jie atsiranda netikėtai ir išnyksta kaip dulkės vėlyje. Tolumoje regime kylant ir išnykstant didžiulius dulkių dulkių debesis, tampame godūs, pavydūs ir vis godesni, pavydesni. Iš svajonės lieka tik nežinomybė.
 9 dalys, 70 × 30

EN — IN-OUT, 2023

Shredded Euro banknotes, canvas, hot glue
Money flows incessantly and uncontrolled. It is always there, sometimes very close, sometimes far away, but always in our thoughts and always in the world around us. We reach for money, but often we reach for nothing, and sometimes it comes as a surprise and then vanishes like dust in the wind. In the distance we see huge amounts of speck of dust appearing and disappearing and we become greedy and jealous and more greedy and more jealous. What remains of the dream is cluelessness.
 9 parts, 70 × 30

DE — IN-OUT, 2023

Zerkleinerte Euro-Banknoten, Leinwand, Heißkleber
Geld fließt unaufhörlich und unkontrolliert. Es ist immer da, manchmal ganz nah, manchmal weit weg, aber immer in unseren Gedanken und immer in der Welt um uns herum. Wir greifen nach Geld, aber oft greifen wir nach nichts, und manchmal kommt es überraschend und verschwindet dann wie Staub im Wind. In der Ferne sehen wir riesige Mengen Staubkörnchen auftauchen und verschwinden und wir wünschen uns, wir wären gierig und neidisch und noch gieriger und neidischer. Was vom Traum bleibt, ist Ratlosigkeit.
 9 Teile, 70 × 30

LT — **Demakiažas**, 2002
Kosmetinės servetėlės, siuvinėjimas
12 × 25 × 4 cm

EN — **Make-up Removal**, 2002
Cosmetic pads, embroidery
12 × 25 × 4 cm

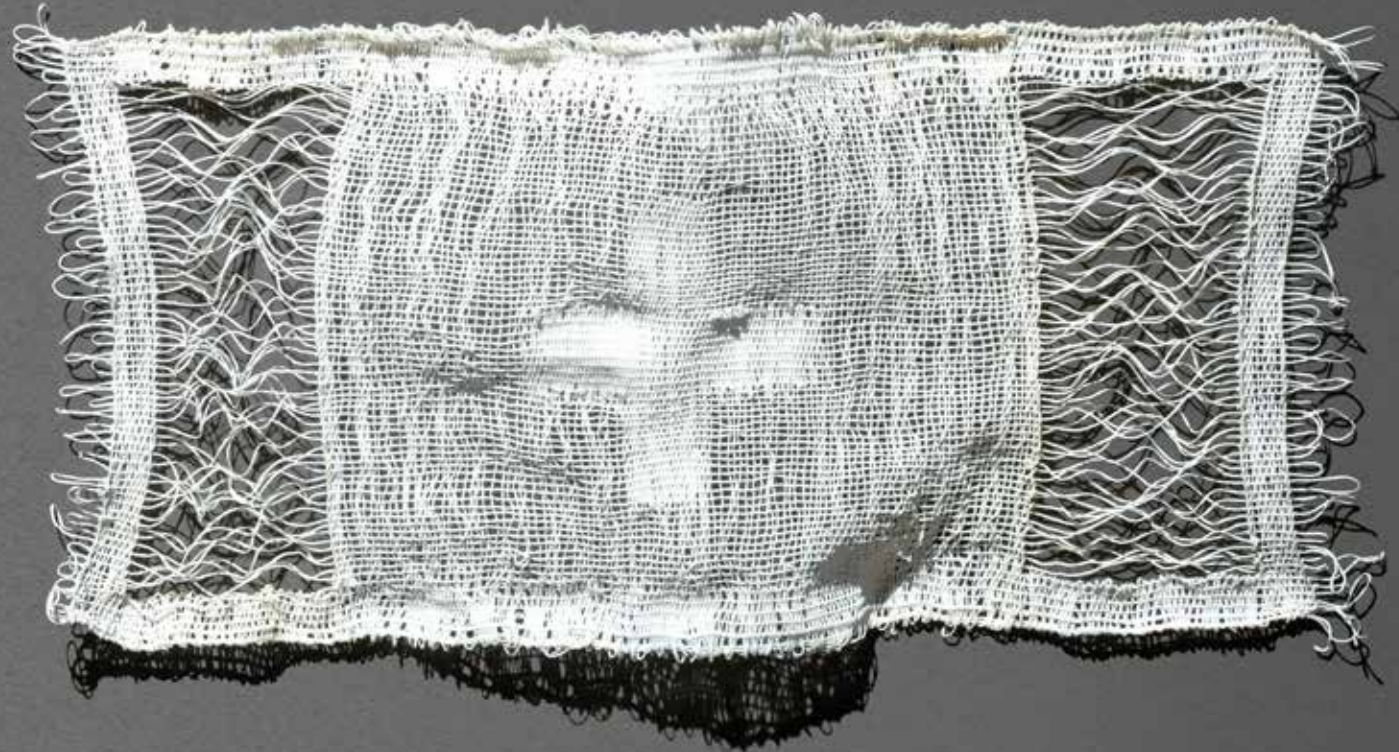
DE — **Abschminken**, 2002
Kosmetikpads, Stickerei
12 × 25 × 4 cm

LT — **Darbas pasaldina gyvenimą**, 1997
Aluminio folija, šokoladas, medinė lenta
Atkurta 2024 m.

EN — **Work Makes Life Sweeter**, 1997
Aluminum foil, chocolate, wooden board
Recreated in 2024

DE — **Arbeit macht das Leben süßer**, 1997
Alufolie, Schokolade, Holzbrett
Neu erschaffen im Jahr 2024

LT — **Kaukė, 2020**
Šilkiniai siūlai, organinis gaubtas

EN — **Mask, 2020**
Silk threads, organic hood

DE — **Maske, 2020**
Seidenfäden, Plexiglashaube

LT — **Praeities šilkiniai siūlai, 2020**
1941/43 m. originalai, organinis gaubtas
Šilkiniai siūlai, kuriuos gavau dovanų, išlikę nuo II-ojo pasaulinio karo laikų. Kaukę iš šių siūlų išaudžiau prasidėjus kovidų laikotarpiui.

EN — **Silk Threads of the Past, 2020**
Original object of 1941/43, organic hood
The silk threads I received as a gift date back to World War II. I have woven a mask from these threads at the beginning of the Covid period.

DE — **Seidenfäden der Vergangenheit, 2020**
Originalobjekt von 1941/43, Plexiglashaube
Die Seidenfäden, die ich geschenkt bekam, stammen aus der Zeit des Zweiten Weltkriegs. Aus diesen Fäden habe ich eine Maske gewebt am Beginn der Covid-Periode.

📷 — Algimantas Barzdžius

LT — Jürgen Thorwald. *Es begann an der Weichsel / Prasidėjo prie Vyslos*, 2020
Instaliacija. Sukarpyti knygos puslapiai, knygos viršelis, 32 siūlais apvynioti paveikslai

Jürgen Thorwald. *Das Ende an der Elbe / Pabaiga prie Elbės*, 2017–2020
Instaliacija. Sukarpyti knygos puslapiai, knygos viršelis, 32 siūlais apvynioti paveikslai
Tai dvi Jurgeno Thorwaldo knygos apie II-ąjį pasaulinį karą, sudarančios vieng rinkinį. Radau jas išmestas savo namo laiptinėje. Knygų turinį transformavau į meno kūrinį, linkėdama pasauliui taikos.

EN — Jürgen Thorwald. *Es begann an der Weichsel / It began on the Vistula*, 2020
Installation. Cut book pages, book cover, 32 thread-wrapped pictures

Jürgen Thorwald. *Das Ende an der Elbe / The End at the Elbe*, 2017–2020
Installation. Cut pages of the book, cover of the book, 32 pictures wrapped in silk
These are two books by Jürgen Thorwald based on the history of World War II. They form a set. I found the discarded books in the staircase of my house. By converting the contents of these books into a work of art, I wish for peace in the world.

DE — Jürgen Thorwald. *Es begann an der Weichsel*, 2020
Installation. Ausgeschnittene Buchseiten, Buchdeckel, 32 mit Fäden umwickelte Bilder

Jürgen Thorwald. *Das Ende an der Elbe*, 2017–2020
Installation. Ausgeschnittene Buchseiten, Buchdeckel, 32 mit Seide umwickelte Bilder
Dies sind zwei Bücher von Jürgen Thorwald, die auf der Geschichte des Zweiten Weltkriegs basieren. Sie bilden ein Set. Ich habe die weggeworfenen Bücher im Treppenhaus meines Hauses gefunden. Indem ich den Inhalt dieser Bücher in ein Kunstwerk umwandle, wünsche ich mir Frieden auf der Welt.

LT — Informacijos pelenų stulpas, 2016–2024
 Organinio stiklo vamzdis, pelenai
*Stulpo turinys – sudeginti laikraščiai, iš kurių buvo
 sukurtos ankstesnės Almyros Weigel instaliacijos*
 H – 220 cm, Ø – 20 cm

EN — Information Ash Pillar, 2016–2024
 Plexiglas pipe, ash
*The contents of the pillar consist of burnt
 newspapers from which Almyra Weigel's previous
 installations were made*
 H – 220 cm, Ø – 20 cm

DE — Asche-Informationssäule, 2016–2024
 Plexiglasrohr, Asche
*Der Inhalt der Säule besteht aus verbrannten
 Zeitungen, aus denen Almyra Weigels frühere
 Installationen hergestellt wurden*
 H – 220 cm, Ø – 20 cm

📷 — Darius Petreikis

📷 — Algimantas Barzdžius

LT — **Palikimas, 2023**

Instaliacija. Lagaminai, įvairi lietuvių liaudies archyvinė medžiaga, poplinas, spauda
Instaliacija sukurta naudojant šviesaus atminimo etnologės, Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus darbuotojos Aušros Kargaudienės palikimą – man padovanotą liaudies tekstilės tyrimų medžiagą. Šiame kūrinyje išsaugotas mokslinis darbas bei visų laikų keliuonės atributas – lagaminas – įprasmina iškeliavimą ir atminimą.
 12 lagaminų

EN — **Inheritance, 2023**

Installation. Suitcases, various archival materials of Lithuanian folk, poplin, press
The installation was created using the inheritance of Aušra Kargaudienė, an ethnologist of blessed memory, an employee of the National M. K. Čiurlionis Museum of Art, who has given me materials from her research on folk textiles. The survival of the research work and the suitcase – a travel attribute of all times – signify the departure and the memory in this artwork.
 12 suitcases

DE — **Erbe, 2023**

Installation. Koffer, verschiedene Archivmaterialien des litauischen Volkes, Popeline, Presse
Die Installation wurde mithilfe des Erbes von Aušra Kargaudienė erstellt, einer Ethnologin seligen Angedenkens, einer Mitarbeiterin des Nationalen M. K. Čiurlionis-Kunstmuseums, die mir Materialien aus ihrer Forschung über Volkstextilien gegeben hat. Das Überleben der Forschungsarbeit und der Koffer – ein Reiseattribut aller Zeiten – symbolisieren den Aufbruch und die Erinnerung in diesem Kunstwerk.
 12 Koffer

📷 — Viktoras Jonaitis

LT — Užslėpto praregimumas, 2014
 Instaliacija ir šokio performansas, Kaunas, 2014
 Almyra Weigel ir šokio teatras AURA
 Choreografija – Birutė Letukaitė,
 tekstilės meno instaliacija – Almyra Weigel,
 muzika – Ramūnas Jaras

EN — See-throughness of the Concealed, 2014
 Installation and dance performance, Kaunas
 Almyra Weigel and AURA Dance Theater
 Choreography by Birutė Letukaitė,
 textile art installation by Almyra Weigel,
 music by Ramūnas Jaras

DE — Die Durchsichtigkeit des Verborgenen, 2014
 Installation und Tanzperformance, Kaunas
 Almyra Weigel und AURA Dance Theater
 Choreografie von Birutė Letukaitė,
 Textilkunstinstallation von Almyra Weigel,
 Musik von Ramūnas Jaras

LT — **Ar aš esu, kas aš esu?** 2012

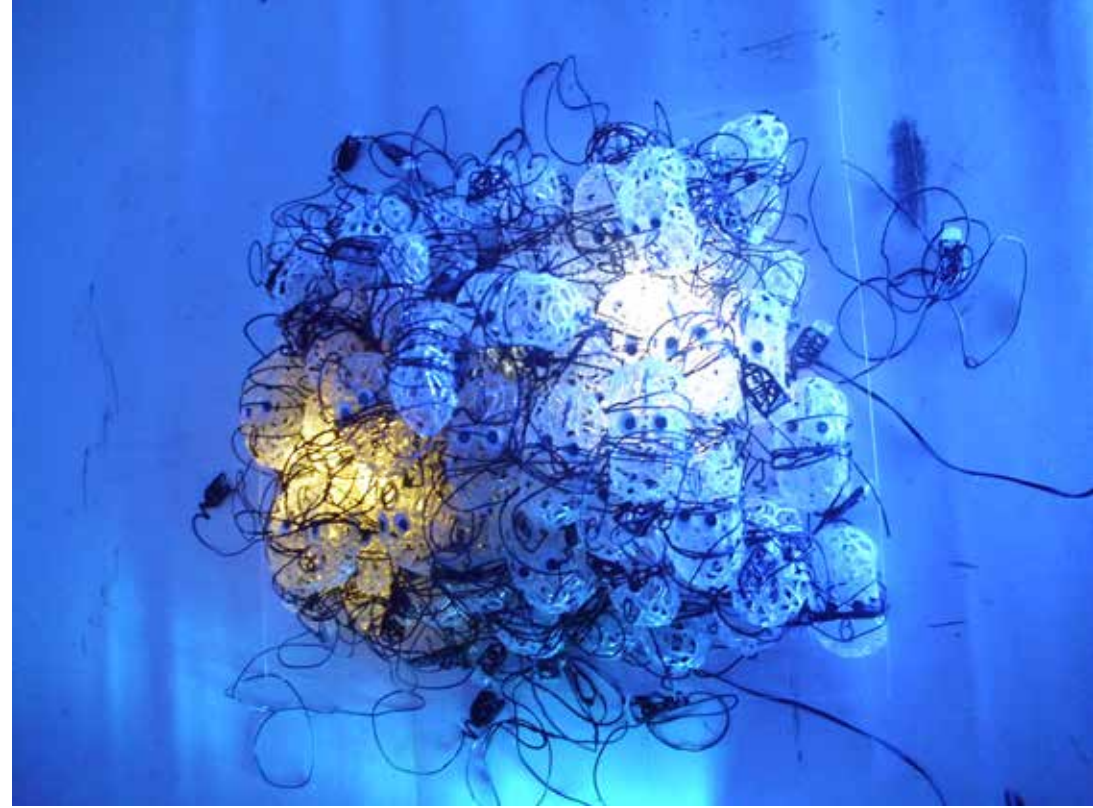
Instaliacija ir šokio performansas, Kaunas
 Šokio teatro AURA
 Choreografija – Birutė Letukaitė,
 tekstilės meno instaliacija – Almyra Weigel,
 muzika – Ramūnas Jaras, „Fusedmarc“, Murcof,
 „Massive Attack“,
 videomenas – Kristijonas Jakubsonas
 Šis vaizdo įrašas padarytas Arvydo Liorančo 2012 m.

EN — **Am I the One Who I am?** 2012

Installation and dance performance, Kaunas
 AURA Dance Theater
 Choreography by Birute Letukaitė,
 textile art installation by Almyra Weigel,
 music by Ramūnas Jaras, Fusedmarc, Murcof,
 Massive Attack,
 video by Kristijonas Jakubsonas
 This video recorded by Arvydas Liorančas, 2012

DE — **Bin ich, wer ich bin?** 2012

Installation und Tanzperformance, Kaunas
 AURA Dance Theatre
 Choreographie von Birute Letukaitė,
 Textilkunstinstallation von Almyra Weigel,
 Musik von Ramūnas Jaras, Fusedmarc, Murcof,
 Massive Attack,
 Video von Kristijonas Jakubsonas
 Dieses Video wurde 2012 von Arvydas Liorančas
 aufgenommen

Almyra Weigel (Bartkevičiūtė)

^{LT} — Gimė 1964 m. vasario 27 d. Prienuose.

STUDIJS

1984 – 1987 – Stepo Žuko taikomosios dailės technikumasis, meninis apipavidalinimas
1987 – 1993 – Kauno dailės institutas (VDA), tekstilė

VEIKLA

1987 – 1989 – „Mados“ fabriko Kaune dailininkė
1993 – 2001 – darbas VDA Taikomosios tekstilės katedroje, Kaune, suteiktas VDA docentės vardas
Nuo 2001 – laisvai kurianti menininkė, gyvena Berlyne
2005 – 2009 – lietuvių tekstilės parodų Berlyne, Kiolne, Dortmunde kuratorė
2005 – 2012 – lietuvių mokyklėlės Berlyne dėstytoja
2006 – 2020 – VDA Kauno fakulteto tekstilės menininkių parodų koordinatorė mugėje „Textile- Art-Berlin“
Nuo 2017 – Tautos aukštosios mokyklos (VHS Neukölln) docentė, Berlynas

SVARBIAUSIOS PARODOS

2023 – Tarptautinė tekstilės ir pluošto meno trienalė „Tradicija ir inovacijos – QUO VADIS?“, Ryga
2023 – „DUENDE – Šiuolaikinis tekstilės menas iš Lietuvos“, Casa de Vacas – Retiro parkas, Madridas
2022 – „Lygtis su nežinomaisiais. Lietuvos dailininkai Vokietijoje nuo 1945 iki dabar“, Vytauto Kasiulio dailės muziejus, Vilnius
2021 – „Lausitzo dangus“, Steinitzhofe, Drebkau, Vokietija
2020 – „Po vėjo kupolu“, galerija Bernau, Vokietija
2019 – „Art – diversity“, tarptautinė tekstilės meno paroda, Steiermarkhof, Grazas
2018 – „Textile Art of Today“, Danubiana Meulensteen meno muziejus, Bratislava
2017 – „Lithuania Now“, galerija „D-Contemporary“, Londonas
2016 – „SOTUS“ – instaliacija ir kostiumai, projektas su šokio teatru AURA, Körnerpark / Kiornerio parkas, Berlynas
2014 – „Debesuota su pragiedruliais“, Kauno Paveikslų galerija
2011 – „Aistringoji Lietuvos tekstilė“, Europos parlamentas, Briuselis
2010 – „Working Girls“, „Swarovski“ salonas, Viena
2000 – „(Su)jungimai“, austrų ir lietuvių tekstilės paroda, Zalcburgas

APDOVANOJIMAI

1999 – Tarptautinės tekstilės parodos „Linija“ diplomas, Kaunas

2006 – Vengrijos kultūros fondo diplomas, II Vėliavų trienalė, Szombathely, Vengrija
2007 – Garbės diplomas, Europos tekstilės meno trienalė „Globali intriga“, Ryga
2015 – Kauno savivaldybės padėka už Lietuvos tekstilės idėjų sklaidą pasaulyje
2018 – Tekstilės meno bienalės „(At)kurti“ diplomas, Vilnius
2018 – Nominuota Neuköllno meno premijai, Berlynas
2019 – Apdovanota Lietuvos dailininkų sąjungos Auksiniu ženkliuku

^{EN} — Born on 27 February 1964 in Prienai, Lithuania

STUDIED AT

1984 – 1987 – Kaunas Stepas Žukas Applied Art Technical College, artistic design
1987 – 1993 – Kaunas Institute of Fine Arts, Vilnius Academy of Arts (VAA), textile art

ACTIVITIES

1987 – 1989 – Artist at "Mada" factory in Kaunas
1993 – 2001 – work at the Department of Applied Textiles, VVA, in Kaunas, awarded the title of assistant professor at VAA
Since 2001 freelance artist, lives in Berlin
2005 – 2009 – curator of Lithuanian textile exhibitions in Berlin, Cologne, Dortmund
2005 – 2012 – teacher at the Lithuanian school in Berlin
2006 – 2020 – exhibition coordinator of textile artists of Kaunas Faculty of VVA at the fair Textile-Art-Berlin
Since 2017 – Associate Professor at the VHS Neukölln, Berlin

MAJOR EXHIBITIONS

2023 – International Triennial of Textile and Fibre Art "Tradition and Innovation – QUO VADIS?", Riga
2023 – "DUENDE – Contemporary Textile Art from Lithuania", Casa de Vacas – Retiro Park, Madrid
2022 – "Equation With the Unknown. Lithuanian Artists in Germany From 1945 to the Present", Vytautas Kasiulis Art Museum, Vilnius
2021 – "Lausitz's Sky", Steinitzhof, Drebkau, Germany
2020 – "Under the Dome of the Wind", Gallery Bernau, Germany

2019 – "Art – diversity", International Textile Art Exhibition, Steiermarkhof, Graz
2018 – "Textile Art of Today", Danubiana Meulensteen Art Museum, Bratislava
2017 – "Lithuania Now", Gallery D-Contemporary, London
2016 – "SOTUS" – installation and costumes, project with Dance Theatre AURA, Körnerpark, Berlin
2014 – "Cloudy With Rays", Kaunas Picture Gallery
2011 – "Passionate Lithuanian Textiles", European Parliament, Brussels
2010 – "Working Girls", Swarovski Salon, Vienna
2000 – "(Su)connections" exhibition of Austrian and Lithuanian textiles, Salzburg

AWARDS

1999 – Diploma of the International Textile Exhibition "Linija", Kaunas
2006 – Diploma of the Hungarian Cultural Foundation, II Flag Triennial, Szombathely, Hungary
2007 – Honorary Diploma, European Triennial of Textile Art "Global Intrigue", Riga
2015 – Kaunas Municipality appreciation for spreading Lithuanian textile ideas to the world
2018 – Diploma of the Biennial of Textile Art "(At)kurti", Vilnius
2018 – Nominated for Neukölln Art Prize, Berlin
2019 – Awarded the Golden Badge of the Lithuanian Artists' Union

^{DE} — Geboren am 27. Februar 1964 in Prienai, Litauen.

STUDIUM

1984 – 1987 – Stepas Žukas Technische Hochschule für Angewandte Kunst Kaunas, künstlerisches Design
1987 – 1993 – Kaunas Kunstinstitut, Vilnius Akademie der Künste (VAA), Textilkunst

TÄTIGKEITEN

1987 – 1989 – Künstlerin in der Fabrik „Mada“ in Kaunas
1993 – 2001 – Tätigkeit an der Fakultät für Angewandte Textilien, VVA, in Kaunas, Verleihung des Titels einer Assistenzprofessorin an der VAA

Seit 2001 – freischaffende Künstlerin, lebt in Berlin
2005 – 2009 – Kuratorin litauischer Textilausstellungen in Berlin, Köln, Dortmund
2005 – 2012 – Lehrerin an der Litauischen Schule in Berlin
2006 – 2020 – Ausstellungsorganisatorin der Textilkünstler der Fakultät Kaunas der VVA auf der Messe Textile-Art-Berlin
Seit 2017 Dozentin an der VHS Neukölln, Berlin

AUSGEWÄHLTE AUSSTELLUNGEN

2023 – Internationale Textilkunst-Triennale „Tradition und Innovation – QUO VADIS?“, Riga
2023 – "DUENDE – Zeitgenössische Textilkunst aus Litauen", Casa de Vacas – Retiro Park, Madrid
2022 – „Gleichung mit Unbekannten. Litauische Künstler in Deutschland von 1945 bis heute“, Vytautas Kasiulis Kunstmuseum, Vilnius
2021 – „Lausitzer Himmel“, Steinitzhof, Drebkau, Deutschland
2020 – „Unter der Kuppel des Windes“, Galerie Bernau, Deutschland
2019 – „Art – diversity“, Internationale Textilkunstaussstellung, Steiermarkhof, Graz
2018 – „Textile Art of Today“, Danubiana Meulensteen Art Museum, Bratislava
2017 – „Lithuania Now“, Galerie D-Contemporary, London
2016 – „SOTUS“ – Installation und Kostüme, Projekt mit Tanztheater AURA, Körnerpark, Berlin
2014 – „Bewölkt mit Aufheiterungen“, Kaunas Gemäldegalerie
2011 – „Lithuanian Identity“, Europäische Kommission – Berlaymont-Gebäude, Brüssel
2010 – „Working Girls“, Swarovski Salon, Wien
2000 – „(Ver)Bindungen“ Ausstellung österreichischer und litauischer Textilkunst, Salzburg

AUSZEICHNUNGEN

1999 – Diplom der Internationalen Textilausstellung „Linija“, Kaunas
2006 – 3. Preis der Ungarischen Kulturstiftung, II. Flaggen-Triennale, Szombathely, Ungarn
2007 – Ehrenpreis, Europäische Triennale der Textilkunst „Global Intrigue“, Riga
2015 – Anerkennung der Stadt Kaunas für die Verbreitung litauischer Textilideen in der Welt
2018 – Diplom der Biennale der Textilkunst „(At)kurti“, Vilnius
2018 – Nominierung für den Neuköllner Kunstpreis, Berlin
2019 – Verleihung des Goldenen Abzeichens des litauischen Künstlerverbands

LT — **ALMYRA WEIGEL Ar esu, kas esu?**

KATALOGAS

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn. Draudžiama šį kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale [ibiblioteka.lt](#).

EN — **ALMYRA WEIGEL Am I Who I Am?**

CATALOGUE

It is forbidden to reproduce this publication in any form or by any means, publicise it, or make it publicly available via computer networks (Internet), publish it and translate, distribute its original form or copies: sell, rent, provide for the use or otherwise transfer to someone else's ownership. It is not allowed for the purpose of scientific research or personal study to reproduce and publicly announce it, or make this work available in libraries, educational institutions, museums or archives accessible to anyone via computer networks on dedicated terminals in the premises of those institutions.

Bibliographic information is available on the portal of the Lithuanian Integrated Library Information System (LIBIS) [ibiblioteka.lt](#).

DE — **ALMYRA WEIGEL Bin ich der, der ich bin?**

KATALOG

Es ist verboten, diese Publikation in irgendeiner Form oder mit irgendwelchen Mitteln zu vervielfältigen, zu veröffentlichen oder über Computernetze (Internet) öffentlich zugänglich zu machen, sie zu veröffentlichen und zu übersetzen, ihre ursprüngliche Form oder Kopien zu verbreiten: zu verkaufen, zu vermieten, zur Nutzung bereitzustellen oder anderweitig in das Eigentum eines anderen zu übertragen. Es ist nicht gestattet, das Werk zum Zwecke der wissenschaftlichen Forschung oder des persönlichen Studiums zu vervielfältigen und öffentlich bekannt zu machen oder es in Bibliotheken, Bildungseinrichtungen, Museen oder Archiven, die für jedermann über Computernetzwerke zugänglich sind, auf speziellen Terminals in den Räumlichkeiten dieser Einrichtungen zur Verfügung zu stellen.

Bibliographische Informationen sind auf dem Portal des Litauischen Integrierten Bibliotheksinformationssystems (LIBIS) [ibiblioteka.lt](#) verfügbar.

LT — Leidėjas

EN — Publisher

DE — Verlag

LT — Leidinio spausdinimą finansavo

EN — The printing was funded by

DE — Druck finanziert von

LT — Partneris

EN — Partner

DE — Partner

Kauno šokio teatras AURA / AURA Dance Theatre

LT — Sudarytoja ir parodos kuratorė

EN — Editor and exhibition curator

DE — Herausgeberin und Ausstellungskurator

Rasa ŽUKIENĖ

LT — Parodos architektas

EN — Exhibition architect

DE — Ausstellungsarchitekt

Linas TULEIKIS

LT — Tekstai

EN — Texts

DE — Texte

Rasa ŽUKIENĖ
Sabina MŁODZIANOWSKI
Giedrė BARTELT
Irena ŪLKEKUL

LT — Vertėja

EN — Translator

DE — Übersetzerin

Giedrė BARTELT

LT — Fotografai

EN — Photographers

DE — Fotografen

Algimantas BARZDŽIUS
Linas BURNEIKA
Gintaras ČESONIS
Viktoras JONAITIS
Audrius KAPČIUS
Monika MASTAVIČIŪTĖ
Snieguolė MICHELKEVIČIŪTĖ
Darius PETREIKIS
Darius PETRULIS
Jūratė SCHOENHERR
Urtė SERAPINAITĖ
Almyra WEIGEL

LT — Dizaineris

EN — Designer

DE — Designer

Darius PETREIKIS

LT — Spausdino

EN — Printed by

DE — Gedruckt von

LT — Tiražas

EN — Print run

DE — Auflage

300

© 2025 — Almyra Weigel,
Rasa ŽUKIENĖ,
Sabina MŁODZIANOWSKI,
Giedrė BARTELT,
Irena ŪLKEKUL,
Darius PETREIKIS,
LDS KAUNO SKYRIUS

